کەریم دەشتی

تا دوا دڵۆپ
تا دوا هەناسە شیعر

2020

شیعر

* ناوی کتێب :تا دوا دڵۆپ تا دوا هەناسە شیعر
* ناوی شاعیر : کەریم دەشتی – –1955 – هەولێر
* ژمارەی سپاردن: 944 ساڵی 2012 هەولێر
* چاپی چوارەم – هەولێر
* ئیمێل karimdashti59@yahoo.com
* ژمارەی مۆبایل 07504512785
* وێنە شاعیر: بە کامێرای ئاشتی عەدۆ و هێلکاری هونەرمەند محمد اسماعیل

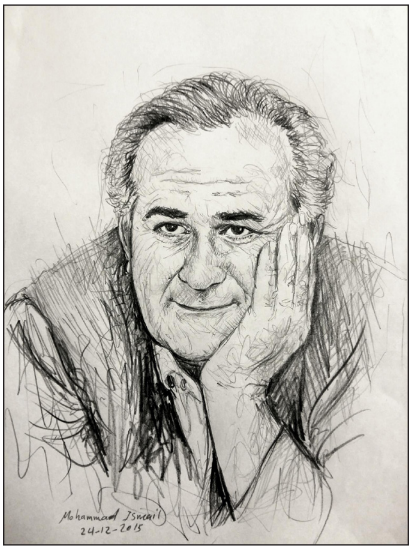
Mohammad Ismail
24-12-2015

پاسی ژیان

تا ئەهات دووری ئەخستمەوە
ڕابردووشم وەك ئاسکی سپیی
تا ئەهات لە چاو ئەترازا
دواجار جگە لە تارمایی
شتێ لەبەر چاوم نەما
زانیم پاسەکە
دوا وێستگەی تەمەنی بڕیوم
ئیدی منی بۆ ئەبەد
لە زیندوێتی کڕیوم

بەسەر لقی درەختی حیکمەتەوە
وەك زیوی سپیی چرۆی دەرئەکرد
وەك یاقووتی شین ئەدرەوشایەوە
کە وادەی هات و گوڵی پەڕیگرت
وەك ساوی ماهووت ئەگەشایەوە
کاتێ گەیشتە دوا لووتکەی ڕسکان
کەوتە خوارەوەو تەلان لوولیدا
بۆ تەمتومان و سیسبوون و پیریی
ئەوساکە زانی ئەویش بۆ ئەبەد
کەوتۆتە داوی ناو گۆشەگیریی

ڕەش بوو ڕەش ئەو ئاگرە
تووڕەیی شاخێ بوو
ڕەش بوو ڕەش ئەو ئاگرە
خەمباریی باخێ بوو
ڕەش بوو ڕەش ئەو ئاگرە
سێدارەی ناخێ بوو
ڕەش بوو ڕەش ئەو ئاگرە
وەك هەوری سەرچەم و دۆڵەکانی
ڕەش بوو ڕەش ئەو ئاگرە
تووڕەیی نیشتیمانم بوو
لە ناپاکی ڕۆڵەکانی

هاوڕێکەم نوکتە ئەگێڕێتەوەو پێئەکەنین
گۆرانی ئەڵێ و ئەگرین
هاوڕێکەم ئێستا گۆچانێکی هەڵگرتووە
جار جارە سەری ئەسووڕێ
کتێبەکەی تووڕ هەڵئەدا
جگەرەیێ دائەگیرسێنێ
هەناسەییێکی ساردی وەك بەفر
بە با ئەدا

ویستم بەرز ببمەوە کەوتم
خۆم لە تەك کووپەیێ شەراب بینییەوە
پەیمانەم بینی بەسەر دەم ڕاکشابوو
پەیمانەی سپیی مینا تەمتومان
پەیمانەکانم پڕ کردن لە شەراب
شەرابەکەم خواردەوە
کەوتم بەڵام گەیشتمە ئاسمان
ویستم بکەوم بەرز بوومەوە
سەرم دای لە مانگ
وامزانی بەرەو فەنا ئەچمەوە
مانگ شکا بوو بە ئاوێنە
ئاوێنەم هەڵگرت
خستمە ناو باخی سپیی کتێبخانە
کتێب بوو بە نوور
ئێستاش بەو نوورە
هەروا ئەفڕم و بەرز ئەبمەوە

کوردەکەم سیزیفەکەم
ئەمجارەش وەك جاران
بەردەکەت
کە بە خوێنی شانت سوور بووە
بە دەستی خاراوت لووس بووە
گەیاندە ترۆپك و هەمدیسان
گلۆریان کردەوە بناران

هەموویان لەبەریا هەستانەوە
کەسێ تەنها وەستا بوو
سەیری خۆرەتاوی ئەکرد
تەنها ئەو دانیشتەوە
تێگەیشتم هەندێ دانیشتنەوە هەن
هەموو هەڵسانەوەکان ئەکوژێت

پیاوە پیرەکە
خەون بە زەمانی گەنجێتییەوە ئەبینێ
گۆچانەکەی فڕێئەدا
عەینەگەکەی ئەشکێنێ
وەرزش ئەکا سەراوسەر بۆناو ئاو باز ئەدا
لە بنی ئاوەکەوە بیری دێتەوە
ئەو پیرە و گەنج نییە
لە ژێر ئاوەکە نایەتە دەرەوە

چەند وەستام
لە ئاستانەی سپیی سیماتا نەهاتی
چەند سووتام
لە کانوونی گەرمی نیگاتا نەهاتی
ئەی شووشەی ئەو دڵە شکاوەم
چەند بە دوات لەت لەت بووم نەهاتی
ئەوێستاش لە تاقی ئاسماندا
وەکو خۆر هەڵاتی
بووم بە خۆڵەمێشی بەر بارانی ئەبەد
دەبینی نەهاتی و نەهاتی و نەهاتی
ئەی تەونی چلچراو نەخشی خوێن
ئەی شەوقی پڕ لە نەزم و بەزم و بێن
ئەی تاوێ لە بارانی تووڕە
دڵ هات و بوو بە تەم
تەم هەموو گڕیگرت
تەمتومان ڕەوییەوە
نەهاتی

زۆرجار قەڵەم لە ناو تەمتومانی وشە
گیر ئەبێت و ڕۆحی ئەبێتە خۆڵەپۆك
هەندێ جاریش
لە ناو وەردی پڕ لە چەمکی وشەکاندا
مەست ئەبێت و
بۆ پەریسای دێرە شعرێکی ئەبەدیی
دێتە سەر چۆك
زۆرجار قەڵەم ئەکوژێتەوەو دانابیسێ
لە ناو کوانووی ماناکاندا
بە هیچ تەلەزمە ئاگرێ داناگیرسێ
بۆ گەیشتن بە باخی پڕ گەڵای مانا
تۆ ڕووناکیی هەڵئەکەنی
ئەبێ هەتا ماوی بگری
تا بۆ جارێ پێبکەنی
ئەی قەڵەم
ئەی تریفە ڕێژی جاویدان

هەموو ڕەنگەکانت گرتووە
هەر ئەڵێی شاڕەنگ و شەبەنگی
هەم شوێنی و هەم کاتی
وەك ئەوەی فەلەك هەڵسووڕێنی
هەموو ئاوەکان لە سیماتا هەڵئەڕژێن
هەر ئەڵێی زەریا لە ڕۆحتایە
هەم بازی و هەم قەفەز
وەك ئەوەی هەبوونم لە دەستی تۆدابێ
جارێ لە فڕینی و
ئاسمانم پڕ ورشەی باڵ ئەکەی
جارێکیش سەراپای کیانم
لە قەفەس بەند ئەکەی
هەم شەرابی سپیی کەوناری و هەم ساقی
جارێ جامی گەشی پەیمانەم
لێوردوخاش ئەکەی
جارێکیش بۆ ئەبەد
سەری پڕ لە شیعرم مەست ئەکەی
لەززەتی ئەشقی من هەر ئاوا نەمرە
کە تۆ هەم یەقین بی و هەم گومان
منیش بەندۆلێکی تا هەتا سەرگەردان

ئەگەرچی بای چاخی سەهۆڵ
وەکو پووشێ ئەمهێنێت و ئەمڕفێنێ
شەپۆل لە دەریای بێوچان
وەك قایغێکی سەرگەردان ئەمسووڕێنێ
زریانی چلەی ڕەوەزان
مووخی سپیی ناو ئێسقانم ئەسووتێنێ
بەڵام ئەوەی گەرمی ئەبەخشێ بە خوێنم
تەنها شیعرە
شەوقی مەلی ئازاد بوونە
لەناو بێشکەی جاویدانیی ڕامئەژێنێ

واهەست ئەکەم
پەرداخێ شەرابی سووری
لەناو تاقی پەنجەرەیێ
کە پڕ هەتاوی زێڕ بووە
ئەندێشەی پڕ ئاگر کردووم
هێندە سورفڵ هەڵگەڕاوە
ئەڵێی خۆخێکی شەرمنە
تازە شیری تیا پژاوە

من نەغمەیەکی کورتم
تۆش ڕێگەیەکی درێژ
ئەو نەغمە بەشی تۆ ناکات
من ریژنە بارانێکی لەسەرخۆم
تۆش ڕێبوارێکی خێرا
ئەو ڕێژنەیە بەشی تۆناکا
من گۆرانییەکی خەمگین و
تۆش سەمایەکی خێرا
من ژێی گیتارێکی شکاو
تۆش ئاوازێکی زیندوو

تۆ وەك قەرەجێکی سپیی
پەیتوونەکەت جووتێ سووسکە ڕایئەکێشێ
هەگبەت پڕە لە نانە قەیسی
دڵیشت پڕە لە ئیشق
کەی ئەگەیتە ماڵەکەی من
کە جۆلانەم لە شاتو دروست کردووە
لیوانم لە شەرابی سوور بۆ پڕ کردی
تۆ تەوتەمێکی چەند جوانیی
لە کانی تەمتومان ئاوەمۆر کراوی
شەوقت هێندە بەرز ئەبڕێ
ئەڵێی کاسەیێ هەتاوی

شەوێ من و ئاو بەتەنهاماینەوە
ئاگری نهێنی وجود دایگرتین
شەو خۆی و هاژەی ڕووباری
ڕووبار خۆی و ملی کەناری
کەنار خۆی و بەستەی شەپۆل
شەپۆل خۆی و تارمایی ڕاوچی
ڕاوچیی خۆی و گیانی ماسی
ماسیی خۆی و تەڵەسمی تۆڕ
منیش خۆم و بەلەمەکەم
لەناکاو جەستەی نەوڕەسێ داگیرسا
قەڵەمی دڵم ئاگری گرت
وەك زەیتی شەوق داگیرسا

رامبۆ بە تیغی ساودراوی زمانی
بە هەردوو قاچە لاواز و ماندووەکانی
گیای دامێنی زۆنزای
لە ژێر قاچەکانی پلیشاندەوە و
هاواری کرد، هاوارێکی ئاگرین
ئەی گیاکان
من هەرگیز شیعر بۆ ئێوە نانووسم
قاچەکانی بۆن و بەرامەی گیایان هەڵنەمژت
لە میان چیاکانی باڤیلادا هەڵوەرین
تۆ لەبارەی گیات نەنووسی رامبۆ
بەڵام گیا تا ئەبەد شین ئەبێ رامبۆ
بە ئومێدی ئەوە مەبە گیاکان شین نەبنەوە
قاچەکانت بە پەتای جوزام هەڵوەرین
بەڵام هەموو ساڵێ بەهار دێ و
گیاکان لە کەناری مۆزێل شین ئەبنەوە

زۆنزا : چیای زۆنزا لە فەرەنسا
باڤیلا : چیای باڤیلا لە فەرەنسا
مۆزێل : رووباری موزێل لە فەرەنسا
رامبۆ شاعیرێکی فەرەنسی بوو ،
بە نەخۆشی قاچەکانی کۆچی دوایی کردووە.

گەڵا گەشەکانی
درەختی ڕۆحم سیس هەڵگەڕان
لاپەڕە سپییەکانی زمانم ڕەش بوونەوە
لووتکەکانم بوون بە بنار
داگیرسانم کوژایەوە
رۆناهیم بوو بە تاریکی
نزیکییەکانم کەوتنە ناو دڵی دووریی
خۆشییەکانم بوونە کۆست
ئایندەم بوو بە ڕابردوو
ئەترسم هەبوونم ببێ بە نەبوون
تۆش هەر فریام نەکەوتی
ئەی دۆست

بڕیار ئەدەم هەستەکانم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی
بۆیە مەحاڵە تۆلە زەینم ڕەش ببیەوە
بڕیار ئەدەم دەرگای دڵم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنێ
بۆیە مەحاڵە تۆ ناو دڵی من جێبهێڵی
بڕیار ئەدەم هەردوو چاوم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی
بۆیە مەحاڵە کەوا من دونیا بە چاو ببینم
بڕیار ئەدەم نەوای ڕۆحم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی

خۆم لە حیکمەتی کتێب شاردەوە
کرمی ماتەمی خواردمی
خۆم لە شەوقی ئەوین شاردەوە
لەهێی نیگەرانیی بردمی
کە خۆم لە ژیان شاردەوە
شەوتای نیگەرانیی ئەبەدیی
بۆلای مەرگ و مووش ناردمی

كە ڕەشەبا ئاگری گرت
دڵی پاکی زەویی سووتا
نیگەرانیی وەکو ماهووت
فەزای ئێمەی دائەپۆشی
دونیا هەموو بوو بە تابووت
بەڵام کە تۆ بە ئاوێنەی شەختەی سپیی
زمانت بەخشی بە چلوورەی مەحاڵ
بێ پەروا یاریت بە ئاوی سەما ئەکرد
دونیا هەموو بوو بە نارنج و پرتەقاڵ

هێندێ مەرجانی ڕۆحی خۆم
لەناو باخی کتێبەکان
هێندێ وشەی زۆر ناوازەم
لە بەندەری فەرهەنگەکان کۆکردەوە
هێندێ تیشکی جاویدانییم
لە کەلێنی ئەشکەوتەکان
هێندێ ئاوازی زۆر خۆشم
لەناو گەرووی باخەکاندا کۆکردەوە
هەموویانم تێکەڵ بە جەستەی شیعر کرد
کتێبخانەکەم پڕی ئەبەدییەت بوو

تێنوومان بوو ئاویش
لە ژێر تاشەبەردی ملەی چیا
ئاواز ئاواز ئەڕژایە نێو قەدی گیا
سەبەت سەبەت
ترێی عومری ئێمەی ئەڕنی
نە کتێب دادی ئەداین
نە حیکمەتیش
تێنوێتی ئێمەی ئەچنی
دەنگی ئاو ئەهات و ڕەنگی نەبوو
لە ناو ئاوێنەی کەوندا
هەموو هەستێکمان مردبوو
هاوارمان کرد ئەی ئاو ئەی ئاو
ئاوی سەماو تەونی ڤیان
کەی ئەو کەڤرانە شەق ئەکەی
ئەماندەیتەوە دەست ژیان؟

کەی دێی هەتا مەلت بنێرمە پێشوازی
داو داو تیشکت بۆ ڕابخەم
پونگی چیات بۆ بهۆنمەوە
مرواری ژێر دەریاکانت بۆ ڕاوبکەم ؟
کەنار کەنار
گەنمی سپیی قەندەهارت بۆ ئەچێنم
زێ زێ ئاوت بۆ لەبەردی شاخ ئەهێنم
ڕێگات بۆ کورت ئەکەمەوە
تۆ ڕووبارو ڕووبار وەرە
هەر زوو ئەگەیتە ماڵی من
بەس تۆ وەرە
سامالّت بۆ ئەهێنمە خواری خوارەوە
لە ناو ئاونگی سپێدان غەرقت ئەکەم
سووڕی زەمەن ئەوەستێنم
تەختی ترست بۆ لەق ئەکەم
شەوگارت بۆ بە شەوقی شیعر شەق ئەکەم
بەس تۆ وەرە

ئەمەوێ بنووسم، بەڵام چی بنووسم ؟
هەموو شتەکان نووسراون
ئەمەوێ بچمە باغەکان، بەڵام بۆ بچم ؟
مەلەکان هەموو کوژراون
ئەمەوێ بڕۆم، بەڵام بۆ کوێ ؟
شوێنەکان تەلبەند کراون
ئەمەوێ هاوارکەم، بەڵام چۆن ؟
ئازادییەکان باڵکراون
ئازاری ئەبەدیی هەمیشە لەسەر خوانە
لەگەڵ ئەوەش
ئەنووسم، ئەچم، ئەڕوم، هاوار ئەکەم
چونکە ژیان بە بێهوودەییەوە جوانە

که به تەك دەراوی ئەبەدیی تۆدا رابردم
جگە لە ئەدگاری سەوزت هیچم نەدی
مەزرای بیبەری سەوزم بیرکەوتەوە
کە قل قل و هەزار هەزار خۆی دەنوێنێ
بچووك بچووك و شەرمن
نوقمت ئەکەن لە جوانیی
ئەی دێرینترین مەزرای من

خۆشتر لە فەریکی پڕ شیری گوڵە گەنم
جوانتر لە کرمی ئاوریشم
من ڕەژووی وشە ئەکەم بە ئەڵماس
هەرگیز مۆرانە نایبڕێ
هیچ نەرگزێ ناپشکوێ
ڕەشەبا بەسەریا هەڵنەکا
کە بەسەر دڵم هەڵئەکا
ئەشق و ئەوین وەك شەستە بارانی بەهار
بەسەر شیعری من دائەکا
ئەڵماس مۆرانە نایبڕێ

زۆرجارسەیری شیعرەکانی خۆم کردووە
وەك کۆمەڵە زەنگیانەیێ
ڕەنگی خۆریان هەڵمژتووە
بە ئاگا لەخۆبوونەوە
بە جلێکی ڕەونەقداری
دوورترین کوانووی گەردوونەوە
وەك ئەوەی لە قووڵایی
شەرمی ئینسانی ڕووبچن
بۆ بەردەمی خوێنەر ئەچوون

ئەو ڕۆژەی کە سپێدەی تۆ
وەك باوەشێ تیشکی بێشوێن
نەگەڕایەوە هێلانەم
ژێی مانەوەم لە بن و بۆتکەوە پسا
فەلەك کەوتە ناو گۆمی خوێن
دڵ ترپەی خۆی لەبیر کرد و
ئاگر گەرمایی پێنەما
مەل فڕینیان نەناسییەوە
گەڵای سەر درەختان سەما
هەرچیم بینی لەم کەونەدا
ڕەش هەڵگەڕا

لەسەر لاپەڕەیەکی سپیی
وێنەی چەند خاڵێکی ڕەشم کێشا
لەسەر لاپەڕەیەکی ڕەش
وێنەی چەند مەلێکی سپییم کێشا
خاڵ ڕەشەکان سپیی بوونەوە
بوون بە مەل و
لەئاسماندا پەڕینەوە
مەلە سپییەکانی سەر لاپەڕە رەشەکەش
بۆ ناو ئاسمان فڕینەوە
شوێنەکانیان بوو بە کانی و تەقینەوە

تۆ مەوەستە هەمیشە بۆ ناو دڵم شۆڕبەوە
تۆ بوەستی خۆری سپێدەم هەڵنایێ
تۆ مەوەستە بڕۆ قووڵایی چاومەوە
تۆ بوەستی گەڵای ڕۆحم سیسئەبێ
فەلەك لە سووڕان ئەکەوێ
دەریا لە شەپۆل زیز ئەبێ
تۆ مەوەستە
بە ناو خوێنما هەنگاو بنێ
تۆ بوەستی بایەکان هەموو ئەوەستن
بەردی سەری من شەق ئەبێ
مانگ ئەکەوێتە خوارەوە
دڵم هەپڕوون بە هەپڕوون ئەبێ

کێ ئەتوانێ خۆی لە خۆی بشارێتەوە
نە با ئەتوانێ گڤەی خۆی بشارێتەوە
نە ئاگر گڕ و گڵپەی
نە مانگ ئەتوانێ تریفەی خۆی بشارێتەوە
نە شەو تاریکی
هەرچی هەیە لەم کەونەدا
سروشتی خۆی حوکمی ئەکات
کە مەحاڵە بێ ئەو سروشتە هەڵبکات

کێ ئەوەندەی ڕۆحی سەرچاوە خەمبارە
وەرەسەیری برینی کانیان بکە
چەند بە سەختی لە ژێر تاشە ئەتەقنەوە
کەچی هەر زوو
ئاوی سافی لەبەر ئەڕواو جێیئەهێڵێ
هەور دێت و گەواڵ گەواڵ ژان ئەیگرێ
هەتا دڵی پڕ لە کۆرپەی باران ئەبێ
هەر زوو باران جێیئەهێڵێ
بەپەلە دێتە خوارەوە
مانگ لە شەوی تاریك هەڵدێ
بێ باکانە تریفە لێیئەبێتەوە
کێ ئەوەندەی سەرچاوە خەمبارە
کێ ؟

له تێکشکان و کەوتنم
له ژێر فوارەی تاڤگەی خوێن
لەسەرە مەرگی بێ چەمکی بوونم
له ڕۆحدان و نوقم بوونی
بەلەمی سەختی لەناو چوونم
هاوارم بۆ تۆ کردووه
دەنگم وەکو ڕەوە مەلێکی ماندوو
لەناو لەمپەرو تەلبەندی بادا مردووه
لەبەر زریان و تۆفانی ئەم زەمەنه
هاوارم بۆ تۆ کردووه
لەکوێی ئەی ونبووی ئەبەدیی
ڕەشەبا وا قووتم ئەدا
کەوەستاوم بەدیار تێپەڕینی
بێهوودەی ئەم تەمەنه

تۆ ئاوازێکی دەگمەنی
بەسەر نۆتەی ژیاندا ئەبریسکێیتەوە
تۆ شەپۆلێکی پڕ شەوقی
دەرەوەی شوێن و زەمەنی
بەسەر دڵی کەناردا ئەشەکێیتەوە
ئەڵێی تیشکی خۆرەتاوی
بەسەر کێڵگەی گوڵە گەنم
وەك گیا ئەبوژێیتەوە
چی وشەی گەرمی پڕ شیر بوو
بەتۆم بەخشی
ئەها شیعر وەك ڕووبار لەبەرم ئەڕوا
ئێستاش ئەوە منم وەك لقەدارێکی بەربا
تەنهاترین تەنها

كە ڕەشەبا هەڵیکرد
تۆ زرێی ئیرادە لەبەرکە
بەڕوویا هەڵشاخێ
لە چاوەڕوانی مەوەستە ئاخۆ کەی هەڵئەکا
کە ئاگر داگیرسا
تۆ کێڵگەی هەور لەسەرکە
بڕۆ ناو بلێسەی
لە چاوەڕوانیدا مەوەستە ئاخۆ کەی داگیرسێ
پڵنگێ لە ناخی تۆدایە شاراوەو پۆلا شکێنە
مەرگ ڕاپێچی مەرگ ئەکا
لەسەر دوو پێی خۆت ئەتوەستێنێ
لەکەوتنی ئەبەدیی ڕزگارت ئەکا

وەک براوسك تاوی ئەدا
تیشکی خۆر لە قژی بەستراوی ئەدا
هەڵمی زێڕی لێهەڵئەسا
با لە تەلی کەوانی ناو دەستی ئەدا
ئاگری ئاوازێکی خەمگین دائەگیرسا
سوار تاوی ئەدا و تاوی ئەدا
کە کەوتە کەمینی تیرەندازێ
شەوقی چاوی کوژایەوە
ئاسمان ئەسرینی دارژا
فوارەی خوێنی سوارەی هەتاو
بەسەر تاشەکان هەڵپژا

بەدوای با ڕامکردووە
ڕاپێچی خەرەندی کردوومە
ڕێگای دوورو درێژی زوڵمەتم بڕیوە
هەمیشە بنبەست قووتیداوم
بەدوای خوا کەوتوومە
هەمیشە وەهم لوولیداوم
بۆ بینینی سیوەیل
چوومەتە ترۆپك و لووتکەکان
برووسکی مەینەتی بیابان لێیداوم
بەپانتایی کەون بەدوای تۆ رامکردووە
ئەی گیای نەمری ئەم کەونە
هەمیشە تەنهایی ئەبەدیی
بۆ ناو هات و نەهات ڕایداوم

خوێنەرەکە چەند شێت بوو
هەموو کتێبەکانی خۆی سووتاند
خۆینەرەکە چەند ئازا بوو
هەموو بەربەستەکانی ڕووخاند
خوێنەرەکە عاشقی دارستان بوو
هەموو درەختەکانی شکاند
خوێنەرەکە بە ئاگری کتێب خۆی سووتاند

شەو وەك دایکێکی ڕەشپۆش
کپ و بێدەنگ
ئەستێرەکانی ئاسمانی
بە چیرۆکی خەمباری خۆی ڕاگرتووە
دارستان کپ و بێدەنگ
گڤەی باکانی سەر دەریای
بە وەرینی گەڵاکانی وەستاندووە
ڕووبار کپ و بێدەنگ
شەپۆلەکانی ناخی خۆی
بەلایلایەی هەڵڕژانی خەوتاندووە
لەناکاو قیڕەی بۆقەکان
کپیی ئەو شەوە ئەبەزێنن
ئەوانیش ئیمپراتۆریەتی خۆیان
لە زەمەن دادەمەزرێنن

ئازیزن له ناو خوێنمان ئەژین
دەستمان له ناو دەستیان ئەنێین
بەیەکەوە گۆرانی ئەچڕین
له شوێنه بەرزەکاندا
سەیری ئاوابوونی ئاسۆ ئەکەین
ئازیزن نه له چاو ئەبنەوە
نەله دڵ بەر ئەبن
کاتێکیش که ئەڕۆن
لەبیریان ئەکەین و
بۆ ئەبەد ون ئەبن

تۆ بۆ کوێ چووی
ئاوا ئەسپیی کەرەندییی خۆت جێهێشتووە و
منت داوەتە بای زەمان
تۆ بۆ کوێ چووی شمشاڵی خۆت
بۆ حەیرانی پڕ لە ناڵەم جێهێشتووە
منت داوەتە دەست رەندە و پاچی ڕمان؟
ئێستا تەنهام لە کورەی باخی نیشتیمان
خەمبارترین ئاگر تاشم
لە کانی گڕی نیشتیمان
تێنووترین ئاگرنۆشم
تۆ بۆ کوێ چووی
ئەسپ و کەوان و شمشاڵت جێهێشتووە
کیسەی ئەندێشەوڕامانت
لە نێو شیعرەکانی مندا جێهێشتووە
تۆ بۆ کوێ چووی؟

* ئەسپیی کەرەندیی : رەنگی زەردی تێکەڵ بە سوور

وەک چۆن کە مەل
هەڵئەفڕێتە دوورترین دۆڵ
با لە ژێر تۆف و زریان بێ
هەر دێتەوە لانەکەی خۆی
یا مێروولە بۆ هەر لایێ سەرهەڵگرێ
با هەنگاویشی زۆر ورد بێ
هەر ئەچێتەوە شاری خۆی
یا ئاو بۆ هەر لایێ بڕوا
ئەڕژێتەوە سەرچاوەی خۆی
ئاوا منیش کە عاشقی
شوێنە دوور دوور دوورەکانم
بۆ تا هەتا
هەر دێمەوە باوەشی تۆ نیشتیمانم

جەر لە ئاگر من ئاگردانم بینیوە
پێش بلێسە داگیرساوم
پێش خۆرەتاوئاشنای رووناکی بوویمە
پێش گوڵەگەنم
دەستم لە ملی کێڵگە دوورەکان کردووە
چراچرا داییساوم
بەرلەبەهار گیا لە ناخم شینبووە
بەرلەبەفر بەسەر لووتکەکان باریوم
وشەم لەزەویی چاندووە
پەییم بە نهێنی ئەوینی تۆ بردووە
باخچەی گومانم پرلە گوڵی یەقین کردووە
بەر لەوەی سروشت
چرۆی زەویی برسکێنێ
دەمی شیعرم کردۆتەوە
تا تا نیازی بوون بدرکێبێ
پێش دەریا لە شەپۆلم داوە
بەر لەوەی ڕەشەبا هەڵکا
گۆڕم بۆ وەرین لێداوە

بەهەر کوچەیێ ڕائەبرم
یادێکی تۆ بانگم ئەکا
ئەچمە هەر کافێیەکی شار
مێزەکەی تۆ لووڵم ئەدا
بۆهەر لایێ سەرهەڵئەگرم
گەڵاوگوڵی درەختێکت
لەچاوی بەد داڵدەم ئەدا
ئەچمەوە ناو هەر ڕووبارێ
وێنەیەکت خۆی ئەنوێنێ
ئەچمەوە شوێنە دوورەکان
هەمدیس سەدای ناسکی تۆ ئەمڕفێنێ
بچمەوە ئەو سەری دونیاش
تۆ لەگەڵما ڕێگە ئەبڕی
تۆ ماڵە گەورەکەی منی
هەر تۆ لە باوەشم ئەگری
نیشتیمانم

گوێم لە ناڵەی وشەی
خەمگین خەمگین ئەبوو
ڕستەی کورت کورت لەبەرچاوم هەڵئەفڕین
ناونیشانی شیعرم ئەدی
یەك یەك خۆیان ئەسڕیەوە
دێڕ دێڕ تێکەڵ بەیەك ئەبوون
خاڵ بانگی وێرگوڵی ئەکرد
لامی لاواز لامی قەڵەوی ماچ ئەکرد
مانای بەهێز
پەنجەی لەڕی بێمانایی ئەبڕییەوە
هەموو شتێ تێکچڕژا بوو
لەناو دڵی ئەو سەبەتەی لە تەکما بوو
کە تژی بوو لەو کاغەزە دڕاوانەی
شیعریان لەسەر نووسرابوو

که یەکەم پڕووشە
عەتری خاك لە کێڵگە هەڵئەگرێ و
بە دونیای ئەبەشێتەوە
تۆم بە بیر دێتەوە
کە نەسیم هەڵالە هەڵئەمژێ و
ئارامی ئەگوازێتەوە
تۆم بە بیر دێتەوە
خەیاڵم وەك تاڤگە هەڵئەڕژێ و
بۆم کۆ ناکرێتەوە
دوا پێکی نیوەشەو هەڵئەدەم
وەك چڵەدارێکی ڕاچڵەکیو
ڕیشەی کەوناری خۆم بیر دێتەوە
تۆ لە کوێی؟

گریانی من

گریانی گەلێکی ستەم لێکراوە
سەری لە بەرەبەیانی مێژووە
بنی لە دەریا داگیرساوە
نە بزاوتی هەیە نە هەدادان
وەك خۆڵەمێشی ئاگردان
فڕێدراوەتە سەر ئەم زەمینە
نە ئاسمان رایانئەگرێت و
نە زەویی داڵدەیان ئەدا
نە دانا کەشتیان ئەگێڕێ نە نادان
نە خوداش ئەم تەیرە غەریبە
بە هی خۆی ئەزانێ نە شەیتان

من هەمیشە دێڕی سپیی ئەخوێنمەوە
ئەو هەمیشە دێڕەکان ڕەش ئەکاتەوە
من بیر ئەکەمەوە ، ئەو بیر لێئەدا
کە ئەکەوم ئەڕژێمە ناو گۆزەی عەشق
وەك ئاوی پاك ئەخورێمەوە
کە ئەکەوێ تەواو ئەبێ و ئەتوێتەوە
ئەو بە ڕقی ڕەش مەست ئەبێ
من بە ئاوی دەمی ترێ
من کراوە ئەو داخراو
من گران بە سەنگی شیعر و وشەی دانا
ئەو سووك بە خەونی بێمانا
من ئاڵ ، ئەو تاڵ
من کلیل و ئەو گرێ
ئەو ژەهری هەلا بۆ شەراب
من گەورەترین هێشووی ترێ
من کپ ئەو دەنگ
من رەنگ ئەو جەنگ
وەك دوو هێڵی هاوتەریبین
نە پێکئەگەین، نە لێکئەگەین

وەرە سەیری برینمکە
نە دەریایەکم هەیە
خۆڵەمێشی سووتانی خۆمی تێکەڵکەم
نە ڕووبارێ لە کەناریەوە دانیشم
نە بەهارێ، نە سێبەرێ
نە عاشقێ، نە مەعشووقێ
نە کتێبێ، نە دەفتەرێ
نە گەورەیێ، نە بچووکێ
نە سەروەرێ
ئاخر کە نیشتیمان نەبوو
رووباریشم پڕ خوێ ئەبێ
مەلیش بەسەرما نانیشێ
هەموو شتێ وێران ئەبێ
نیشتیمانم تۆیان لە کوێ بەند کردووە؟

هەموو ڕەت بوون
کەس ئاوڕی نەدایەوە
ئەوان خەونی خۆشیان جێهێشت
یەکیان سەعاتی دڵی خۆی
یەکیان ئەستێرەی سەرشانی
یەکیان یادویادەوەری
یەکیان کتێبی سەروەری
هەموو ڕۆشتن ، کەس ئاوڕی نەدایەوە
یەکیان پشکۆی ناو ئاگردان
یەکیان رەختەکەو فیشەکدان
یەکیان ئەلبۆمی وێنەی خۆی
یەکیان شیری مناڵی خۆی
هەموو ژەهری خۆیان هەڵڕێشت
خاکیان بۆ مۆرانە جێهێشت

لەدامێن و بناراندا کاتێ کە مانگ
کراسی ڕەشی هەوری پۆشیوە
بەسەر تاشە و زناراندا کە تاریکی
ژەهری هەشی خۆی نووشیوە
لەزریان و کڕێوەدا
لەژێر ئاسمانی پڕ ئەستێرەدا
خەون ئەبینم خەون ئەبینم
لەکاتی مەستیی کاتی ئاگاهی
لەناو باخەکان، کاتێ کەوا خۆخ
تووکی لە ناو بای ڕسکان ئەنێژێ
لەسەر شاخەکان، کاتێ کە گیا
شەڵاڵمان ئەکاو عەتر ئەڕێژێ
خەون ئەبینم خەون ئەبینم
لەبەر رەشەبا و کانگەی ڤیانم
لە سەختەندازی مان و نەمانم
هەمیشە بەتۆ خەون ئەبینم
ئەی نیشتیمانم

هێشتا دەریا ئەوەندە شین و قووڵ نەبوو
هێشتا بیابان ئەوەندە دوور و درێژ نەبوو
چیاش ئەوەندە لێژ نەبوو
کاتێ کەوا من تۆم هەبوو
نە ئاگر ئەوەندە سارد بوو
نە بەفر ئەوەندە گەرم
مەل بە سەر شانەوە ئەنیشت
گیا لە ناو لەپ شین ئەبوو
دڵی هەتاو وا داغ نەبوو
کاتێ کە من تۆم خۆشەویست
ئێستاش تۆ وەك دەریا پڕی
وەك بیابان دوورو درێژ
وەك چیا لێژ
نەتۆ دێیەوە دیدارم
نە ئەستێرەی نیوە شەوێ
نەمەل بەسەر شان ئەنیشێ
نە گیا لەناو لەپ شین ئەبێ
بەڵام من هەر وەکو جاران تۆم خۆشئەوێ

کە جلی سپیی بەفرت پۆشیوە
جارجار دائەڕژێی
جێ بە نووتەکەی شەوان لەق ئەکەی
ئەی دڵی گەرمی باخەوانی با
کە لەژێر سینەی خاکا لێئەدەی
ئەوەی خۆشمویست
وەکو ئەستێرەی سیوەیل ئاوابوو
هەندێ بوون بە مەل
بۆ ناو دارستان هەڵفڕینەوە
هەندێ بوون بە ئاو
بەسەر بواری تاشەبەردەکاندا پەڕینەوە
کەوتنە قووڵایی یادو خەونەوە
جارجار تیشکی خۆت بۆ لایان باوێ
بەڵکو بۆ جارێ
لەبەر دیدەی من بەدیار کەونەوە
تا گیا و ئەڤین
لە گیانی مندا زیندوو ببنەوە

گۆڵمێ گەنمی قەندەهاری   جامێ لە شیر
مشتێ شەکرو قاپێ هەنگوین
قەیرێ گریەی کامەرانی
دەمێکی پڕ لە پێکەنین
بەسە بۆوەی هەزاران هەزار ساڵ بژین
یەکدو نان و سێچوار پشکۆ
باخێ لەبەی لە تەمتومان سپیی ئەکا
بەشی هەموو دونیا ئەکا
دڵتەنگ مەبە جێگەی تۆ هەر ئەبێتەوە
دونیا بەشی هەمووان دەکا

له دەرگای باکوورەوە بۆ لات دێم
تۆ دەرگای باشوور دائەخەی
بە سەر شورەوە بۆ لات دێم
هەموو دەرگاکان دائەخەی
بە هەموو دەرگاکان بۆ لات دێم
تۆ شورەکان بڵند ئەکەی
لە ژێر زەوییەوە بۆ لات دێم
دەرگای ئاسمان دائەخەی
بە ئاسمانەوە بۆ لات دێم
دەرگای سەر زەوی دائەخەی
تۆ هەر دەرگاکان دائەخەی
منیش هەر کلیل دروست ئەکەم
ئێستا دڵی تۆ پڕە لە دەرگای داخراو
ماڵەکەی منیش پڕە لە کلیل

تۆ هەمیشە بەسەر پشتی بایەکان دێی
چاوم پڕ ئەکەی لە جوانیی و رائەبووری
عەتری باخت هەڵئەڕێژی
گیانم شەلاڵی خۆت ئەکەی
دەستێ دێنی بە سینەما
دڵم لەگەڵ خۆتا ئەبەی
چۆن ئەکرێ بات بۆ رابگرم
نەهێڵم ڕێی دارستان بگرێ
ئەی با ئەی با چەند بە پەلەی؟

هایبنی دەریام بەدواتا نارد نەهاتییەوە
پەری باڵداری ئاسمانانم، بەدواتا نارد نەهاتییەوە
سواری ئەسپیی ئەفسانە بووم
سەرزەمینم هەموو تەی کرد
بەڵام تۆ هەر نەهاتییەوە
ئەوێستاکەش تەنهاترین تەنهای زەوییم
نە ئاگرم دائەگیرسێ نە ئەسێرەم ئەکوژێتەوە
کەی تۆ ئەگەی
دەمم پڕ قەندی ژیان کەی
شەوگاری من
لەناو چرای لەپت بەند کەی؟

وەک چۆن مرواری
کە لەبەر هەتاو درەوشایەوە
نیشتیمانی خۆی بنبزر کرد و لەبیری نەما
وەك چۆن کە ئەڵماس شەوقی سپیی خۆی
بەسەر مەچەکی ئاوریشمت بینی
ڕابردووی ڕەشی خۆی لەبیرنەما
یاخود زێ ئاوێ کاتێ تێکەڵی دەریا ئەبێتن
ئاوازی گەرمی جۆگەو جۆباری لەبیر ئەچێتن
ئاواتۆ منت لە ناو کتێبی وجود لەبیر کرد
بەڵام با هەر من بەرز هەڵفڕم
بگەم بە پەیوار
یا بەرەو بنی دونیا ڕابکەم
هەرگیزاو هەرگیز تۆ لە بیرناکەم

درەنگە درەنگ
تازە چۆن شەوقی تۆ کۆکەمەوە
کە شەوقت بەناو بادا ڕژاوە
تازە چۆن بگەم بە تابانی تۆ
کە مانگ لەمێژە سەری هەڵگرتووە
درەنگە درەنگ
ڕۆژو مانگ و ساڵ تێپەڕین
من هێشتاکە لەدەرگای دڵی تۆم نەداوە
ئێستا تۆ لەناو بورجی هەتاوی
چۆن بگەم بە تۆ
کەوا شاباڵی فڕین سووتاوە؟

هەموو ساڵێ کاتێ گیا
حوبری سەوزی خۆی ئەڕێژێ و
تەپ و تۆزی رۆحی ئینسان ڕائەماڵێ
درەختەکان پڕ لەشیری خودا ئەبن
ئەڵێم ئۆخەی دیارە ساڵێ تریش ئەژیم
بۆیە هەموو سەرە وەرزان
سەرێ لە باخچەکان ئەدەم
خووم بەو باوەڕە گرتووە
ئەوەیش کە بۆی گێڕامەوە
زۆر لە مێژە لەباوەشی خاك خەوتووە

ئەوە منم باوەشێ بام ڕاگرتووە
تیشکی خۆرم لە کەمەرم ئالاندووە
مانگم لە ئاسمان هێناوە
ئاگرم لە زەیۆس دزیوە
بەردم بە کۆڵ هەڵگرتووە
ئەوە تۆی هێشتا لە دارستان ئەژی
ڕێ ڕێ شەوق خامۆش ئەکەی
جام جام تاریکی ئەڕێژی
بەدەستێ مۆم ئەکوژێنییەوە
بە دەستێ جوانیی ئەنێژی
وەك دوو ئاو واین
هەندێ جار بەناو یەکا دائەڕژێین
هەندێ جاریش ناگەین بەیەك
بەناو خاك و خۆڵ ئەپژێین
*
زەیۆس یا زیۆس لە ئەفسانەی گریکدا هاتووە کەباوکی مرۆڤ و خواکان بوو.

به دیار دەریاوە ڕاوەستام
نەوڕەسەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو بیابانەوە وەستام
تێنووەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو دارستانەکانەوە وەستام
گەڵا زەردەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو ڕێگاکاندا وەستام
ڕێبوارەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو تەمتوومماندا وەستام
کۆترەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو بەفردا وەستام
ریشۆڵەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو کتێبەکاندا وەستام
ماڵاوایی یەکجاری تۆم بیرکەوتەوە

من بۆ ئەوان ئاگری خواکانم ئەدزی
کتێبی باو ناو لەپی گومانم ئەخوێندەوە
گەڵای ڕۆحم بۆ ڕەنگڕێژ ئەکردن
ئاوی ژێر تاشەبەردم بۆ دائەنان
بەدەنگی نەی مەستم ئەکردن
تەمتومانم بۆ ئەهێنان
چونکە ئەوان لە باوەشی زریان ئەخەوتن
لە ناو وەهمی گەڕانەوە
بۆ باوەشی خاك ئەمردن
بێ پەروا مەحاڵم بۆ ئەگرتن
ئێستاش لە ناو ئەم وجوودەدا
گۆڕ بۆ یادو یادەوەری هەڵئەکەنین
لە حەسرەت و خەمگینیدا
بۆ ڕابردووی تەوقی سەرمان پێئەکەنین
لەبەر دەرگای ئایندەشا
هۆڕ هۆڕ ئەگرین

وەک کاسەی شەرابی شکاو
پەرش و بڵاوی ناو کتێب و
ڕستەی جاویدانیی بوویمە
بە باوەشێ ئاوی ڕژاوی ژێر تاشە
بەرەو دڵی دەریا چوویمە
لە قامیشەڵانە دوورەکان
ئاوازم بۆ گەرووی داغی نەی هێناوە
من تەنیام و بەوری سپیی شیعری مەزن
لە بێشەڵانی رۆحمدا بەجێماوە
لە هیچ کەنارێ لەنگەرم نەگرتووە
لە هەزاران سەختەندازی ژینم داوە
من ڕۆحێکی سپیی سپییم
ئەڵێی داڵدەی بەفرم داوە
شیعر ئەی کانی کانان
بەتۆوەیە من ئەبینم
زەبری تۆیە بتەکانی پێ ئەشکێنم

دڵۆپێکی بەختەوەر بووم
لە گیا ئەترووسکامەوە
بووم بە جۆبار
گەورەبووم و بووم بە ڕووبار
ڕووبار هەڵیدامە دەریا
دواجار ئۆقیانووس قووتی دام
ئێستا من ونترین ونی
ناو شەپۆل و گێژەنی شێت و ڕەشەبام
بریا من هەر دڵۆپە بام

ژیلەمۆیەکی بچووك بووم
لەنێو ئاگردانی وجوود
بووم بە مەشخەڵ و داگیرسام
نێڵەم گەیشتە ئاسمان
لە ڕەشەبا پووکامەوە
بووم بە گەرداوی خۆڵەمێش
دووبارە داگیرسامەوە

وەک چۆن ڕووبار
بۆ هەرلایەکا هەڵڕژێ
هاژەی خۆی لەگەڵدایە
یا مەلەکان بۆ هەر لایەکا هەڵفڕن
جریوەیان لەسەر زمان
شەققەی باڵیان لە خوێندایە
تۆش وێنەکانت لە چاوو
دەنگت لە گوێ
ناوت لە دڵ
بوونت لە نێو هەستم دایە
منیش ئاوا بۆ هەر سەرزەمینێ بچم
مشتێ خۆڵی نیشتیمانم
لەناو خەزنەی سینەدایە

هۆراشیۆ هاوڕێم هۆراشیۆ
من هاملێتێکی خەمگینم
یەقین لەسەرم مردووە
کاردی گومان ئەو دڵەی لەت لەت کردووە
فریام کەوە وا خەریکە بینین لە چاوم ڕائەکا
مەرگ وەك ئۆفیلیای سپیی
لەناو خوێنم سەما ئەکا
هۆراشیۆ هاوڕێم هۆراشیۆ من هاملێتێکی خەمگینم
گیا لە برینم شین بووە
شمشێری دەستی تەنهاییم
وەك ئاڵا ئەشەکێتەوە
ئەزانم جەستەم شەقئەکا
هۆراشیۆ هاوڕێم هۆراشیۆ
ئەو گومانە هەر ئەمکوژێ
عەرشی وجودم لەقئەکا
فریامکەوە

*

هوراشیو هاوڕێی دڵسۆزی هاملێت.

بیرەوە ڕەتدەبێ
وەك ڕمی سەر سینەی تاریكی
ژەنگی سەر دڵی بوون وەك تەنەر هەڵدەگرێ
مراوی ئاوەكان وەك ئاونگ دەبریسكێنێتەوە
دەقەكان پڕ دەكا لە سكڵ و میتافۆر
تابلۆكان مشت دەكا لە زەیتی هەمایۆن
بیرەوە رەتدەبێ
سینەمان شەڵاڵی شەرابی سەد ساڵە دەكات
مێژووی ناشیرین دەخاتە ژێر سمی ئەسپیی نوور
تەوتەم و تابۆكان بە گورزی برووسكە ئەشكێنی
سەهۆڵبەندی دڵە ڕەقەكان ئەتاوێنێتەوە
بیرەوە ڕەتدەبێ رووناكیی
كەهاتی یۆتۆپیایەك بێنە خاڵی بێت
لە قەفەی زنجیر و لەزرمەی شمشێر و
قوفڵی سەر زمانی ئازادیی
كە هاتی بمگرە باوەشی گەرمی خۆت
رەهاییم بدەرێ و ڕزگارمكە لە كۆت

ئەشتار سەدان جار منی کوشت
دڵی پارەپارە کردم
جام جام خوێنی لێهەڵمژتم
هەر نەمردم
بۆ ئاگری ئەوینی خۆی
ئاوی دەریای پێڕاکێشام
چیاکانی پێگواستمەوە
بەردی مەرگی پێشکاندم هەر نەمردم
ئەنکیدۆی وردو خاش کردم
هەموو خواکانی لێهاندام
ئێسك و پرووسکی لە ئاشکردم
هەر نەمردم
تازە ئورۆك ئەی نیشتیمان
گوڵی خلودم بۆ چییە؟

*

ئەشتار : خوای خۆشەویستی و جوانیی، ئوروك : شارەکەی گلگامش

تۆ چەند درەنگ، درەنگ درەنگ
ئەو دڵەی من جێئەهێڵی و
دێیتە گلێنەی چاومەوە
تۆ چەند زوو، زوو زوو
گلێنەی چاوم جێئەهێڵی و
ئەگەڕێیتەوە دڵمەوە
لە میانی ئەم دڵ و چاوە
لە داگیرسانی ئەبەدییم

که چوومەوە شوێنەکەی جاران
ئاسمان هێشتا هەروا شین بوو
ئاوی ژێر تاشە هەر مابوو
تەنها تۆ بووی لە چەشنی با
نە ڕەنگت هەبوو نە سیما

ئاگر، ئاگری ئەوینت
هەر ئەڵێی شەرابی سوورە
لەناو خوێنم دائەگیرسێ
بەفر بەفری دووریت
ئەڵێی چلوورەی جەمسەرە
لەناو ڕۆحم ئەتوێتەوە
هاتنیشت ئەڵێی بادەی سەد ساڵەیە
هەڵئەڕژێتە ناو سەرمەوە

شەوەزەنگ بوو بەدیارکەوتی
دونیا شەڵاڵی هەتاو بوو
هەتاو لە ناخی ئاسمان بوو
کە ونبووی
دونیا خڵتانی تاریکیی بوو
بوونت ڕۆژەو نەبوونت شەو
تۆ کامیانی ئەی کەونارترین پێشەنگم
کە من بۆ تۆ جەنگاوەرێکی ناو سەراب
لەسەنگەرێکی پڕ شووشەی ئاڵی شەراب

شەختەبەندی سەراوەکانم شکاند
ژمارەی پێوانەییم شکاند
قەڵەمی خوم شکاند
شەرمم شکاند
هەر لە مانای شکان نەگەیشتم
بەڵام کاتێ شووشەی دڵمت
وەك گوێز شکاند
ئەوسا لە ماناو ئاوازی شکان گەیشتم

بێ چەتر بووم
بارانی ئەوینت شەڵاڵی سووتانی کردم
فڕیم تا دوا سنوور فڕیم
هێزی ئەوینت شاباڵی بەستم
کەوتمە مەلەی ناو ئاگاهی
ئەوسا زانیم من مەسترین مەستم
ئەوە خەونە ئەیگێڕمەوە
یاخود بە دوای خەون کەوتووم ؟

تۆ هەمیشە پەنجەرەکان دائەخەیت و
کتێبم بۆ ئەکەیتەوە
چەند ڕستەیێ ئەخوێنییەوە و
کۆنە برینم ئەکولێنییەوە
ئەمجارەیان کتێبەکان دائەخەیت و
پەنجەرەکان ئەکەیتەوە
دوای شنەبایەکی چیایی
بۆ باوەشی میهری خۆتم ئەبەیتەوە
هەندێجاریش هەم پەنجەرە ئەکەیتەوە
هەم کتێبیش
ئیدی لەباوەشم ئەگری و بۆ سپێدەم ئەبەیتەوە
جارناجاریش هەم پەنجەرەم لێدائەخەی
هەم کتێبیش کلیل ئەدەی
چراکانیش خامۆش ئەکەی
بە ئەسپایی بۆ ناو سینەی خۆتم ئەبەی
دواجاریش هەم پەنجەرە و هەم کتێبیش ئەکەیتەوە
ئیدی جوانیی و شیعرو قەڵەم بەناو یەکا ئەتوێنەوە
ئەوسا لە دووری دوورەوە
خۆرەتاو سڵاوێ ئەکاو
وەکو نوور دێتە ژوورەوە

چەند سەختە ئەوینت
ئەوینت چەند سەختە
سەد ساڵە دیلی ناو ستەمە
کەسەر دەرئەهێنێ
وەك گیای ئاڵەکۆك بەفر دایئەپۆشێ و
ئازادیی و دونیای گەش نابینێ

ئەی پێشڕەوی گومان
هەموو شوێنپێیەکان یەقینی تۆ بوون
لەنێو ئەم تاریکە شەوەدا
کە تاریکترین زیندانی وجوودە
بلێسەیان لێ هەڵئەسا
ئەفسانەی درەوشاوەت
ئەژنۆی پێ شلکردم
وەك ئەڵماسی بەفر
تا ئەهات چاوی ئەسپیی ژینی کول ئەکردم
دواجار لەنێو یۆتۆپیای گەیشتن بە تۆ
وەك پەپولەیەکی خەمگین
لەناو لەپی ئاگراوی تۆدا مردم

کەسێ دێ ئەو ناوە پڕ برووسك ئەکات
باوەشی پڕە لە شەتڵی ئومێد
لە باخەکانی ڕۆحی ئەچینێ
دڵی پڕە لە ئاگر
لەمپەری سەر ڕێگاکان ئەسووتێنێ
بیابان پڕ لە ئاو ئەکا
شەوە درێژەکان کورت ئەکاتەوە
ئاسمان دێنێتە جێی زەویی
زەویی بۆ ئاسمان ئەباتەوە
کەسێ دێ
بەڵام ئەو کەسە هەرگیز ناگات

ئەی ژن تەنها بەیانی باشێکت
بەشی هەموو خەمان ئەکات
تەنها بزەو نیگایەکت
بەشی هەموو زەمان ئەکات
دەرکەوتنت خۆرە
قەڵای تاریکیی ئەڕمێنێ
ئاوابوونت تاریکییە
سەری ڕووناکیی پەلئەدا و ئەپەڕێنێ
تەنها بەیانی باشێکت
کانیاوی نووری ئەبەدیی ئەتەقێنێ
ڕەونەقی تابلۆکانی مانیی ئەشکێنێ

هەر لەدەمی کەونارەوە تاکو ئێستا
هەریەك لە دامێنی کێوێ
بەسروەی با
خۆڵەمێشی سووتانی خۆی
بۆ ئەویتریان ئەنێرێ
لەسای ئەوین ئەسووتێن و ئەتوێنەوە
تا دواجار لەناو فیراقی ئەبەدیی ئەبڕێنەوە
ئێستاش بچیە چیمەنی سەر ئەم دوو کێوە
وەك دوو درەختن بە پێوە
بەشەو ئەبن بە سیوەیلی ئاسمان
سپێدانیش ئەبن بە شەکری تەمتومان

دڵێکم هەیە
هەر ئەڵێی گۆزەی شەرابی شکاوە
کێ دێ ئەو دڵەی من بداتەوە
لە نێو سینەمدا ئاگرێ هەیە
هەر ئەڵێی کوانووی
سکڵ و پشکۆیە وا داییساوە
کێ بێ ئەو ئاگرە بکوژێنێتەوە
لە ناو خوێنمدا بەفرێ هەڵئەکا
کەی دێ ئەو بەفرە بڕەوێتەوە
ئاخ بۆ دڵەکەم گۆزەی شکاوە
ئەوەی ئەستێرەی سیوەیلی من بوو
کەی دێ ئەم گۆزە چاك بکاتەوە؟

كە لە دەست ژیاندا ڕامکرد
خۆم لە ماڵی مانگ شاردەوە
بەڵام هەمیشە خەونم بە زەوییەوە ئەبینی
کە لەدەست لافاودا رامکرد
چوومە بیابان
بەڵام هەمیشە خەونم بە ئاوەوە ئەبینـی
گەڕامەوە چوومەوە ماڵی ژیان
بەڵام هەمدیس خەونم بە گۆڕستانەوە ئەبینی
چ قەدەرێکی سەختە
هەمیشە بەردی ڕاکردنت بەکۆڵەوە بێت

كە لەشەوی درێژی ژیان دەرئەکەوی
ساماڵ ئەڕژێتە خوارەوە
مانگ ئەشکێت و تریفە بەدونیا وەرئەبێ
ڕووبار ئەگەڕێتەوە دواوە
خاك لەبەر پێت سەما ئەکا
کە لەشەبەیخوونی ژیان دەرئەکەوی
جەنگاوەرەکان سەنگەر چۆل ئەکەن
ئەگەڕێنەوە دەشتایی
مەی نامینێ و بەرناکەوێ
لەنێو مەیخانە و بارەکان
قەڵەمەکان زاووزێ ئەکەن
دونیا پڕ ئەبێ لە کتێب
کەنارەکان پڕ لە گەوهەری ئاو ئەبن
بەهەزاران هەزار شاعیر
لە ژێر مرواری شەوقی تۆدا ون ئەبن
عاشقەکان ئاگر ئەگرن لە تاوان
بەڵام کاتێ کە ون ئەبیت
کەون تاریك هەڵئەگەڕێ
هەموو شتێ ڕەش ئەبێتن لەبەر چاوان

ئەی دڵ، دڵی هەزاران ساڵ شکاو
دڵی بەناو ئەوین تکاو
گۆزەی بەناو خەون ڕژاو
ئەی یەقینی
بەناو کێڵگەی گومان پژاو
کەی دێیتەدەر وەکو جاران
بۆ شووشتنەوەی گەڵای ڕزیوی ناخمان
خۆمان هەڵخەین
لەبەر ڕێژنەی توندی باران

وەک ئەستێرەکان دارژا
وەك شەربەتی شیعری شیرینی قەرەجان
لەبەر دەستی من هەڵپژا
سپیی دەچێتەوە سپیی
وەك کەفچەری ئەوبەری دەریا
ئەچم بۆلای ئەسپی سپیی
تەنکە ئاوێکی شیرینە
ئەڕژێتە ناو خۆڵی بیابان
ئەحیلێنێ و بانگم ئەکات
ئەسپی سپییم
نە بە ماڵەکەی ئەکەوم، نەگۆڕەکەی
لە دوورەوە ئەیبینم
وەك شمشێر ئەبریسکێتەوە
وەك سەرخۆشێ لەناو یادەوەرییەکانی
ڕەباز بووبێ ئاوەها ئەترینگێتەوە
ئەسپی سپییم کتێبێکە
لەبەر باخەڵی سوور پێستێ
زینێکە لەزیوی جریوەی دارستان
سەدایەکە لە چریکەی ئینسان

ئەچم بۆلای ئەسپی سپیی
لەهەر کوێیەکی دونیابێ
شووشە عەتری شاعیرێکی شکاوە
لەهەر کاتێ کە قەڵەمی دەرهێنا بێ
ئەسپەکەم کێ بردی؟

لەدرەوشانەوەی خۆت کەمکەرەوە
ئەی درەوشاوەتر لە مانگ
کە درەوشانەوەت هەموو چاوەکانی داخستبێ
ئەی دڵ چۆن سەیری تۆ بکات ؟
دڵ خەزنەی شەرابی ئەوینە
بەڵام چاوە
ئاگر لە شەرابی جاویدانیی تۆ بەرئەدا ت
تریفە بۆ مەستی ڕائەخات
کە درەوشانەوەت هەموو چاوێکی داخستبێ
دڵ چۆن سفرەی ئەو شەرابە
لەبەر دەرگای تۆ ڕابخات

هاواری بەهێز لە دڵەوە دێت
نەک لە زمان
من بە زمان هاوارم کرد
تۆ دڵت ڕمان

له دوور دووره‌وه ئه‌سپێک دێ
ئاگر له‌سمی هه‌ڵده‌چێ
ئه‌و ئه‌سپه
نیشتیمانی ون کردووه و ناگاته جێ

شەونمیش ناترووسکێتەوە
کە تۆ لە بن باڵی غەیبی
نە شەرابیش دەخورێتەوە
کە تۆ ئەلکۆلی ژیانت
لە شووشەی من شاردۆتەوە
سحریش ئاگر ناکاتەوە
کە تۆ سیحربازەکانت
بۆ ناو وەهم ناردۆتەوە
هەموو شتێ لە ناو لەپت
بەرگی ئەبەد لەبەر دەکا
ئەم بوونە بۆ ئەوینی من مەیسەر ئەکا

سەها ئەکاو چای سەماوەر ئەخواتەوە
سەوسەن دەکا بە تایتل و
لە سیڕەی هەڵۆیان ئەترسێ
سینەماکارەکە چەند گوناهە
هەر لە شەوەوە تا بوڵێل
سروودی نیشتیمانی ئەچڕێ
لەبەر لادانی ئاڵایەك لە فلیمێ
ئیعدام ئەکرێ

تۆ دڵۆپێک بووی وامزانی دەریای
تۆ دەریایەک بووی وامزانی دڵۆپەی
دەریا بی یا دڵۆپە بیت
هەردووکیانی
کێیە دەزانی تۆ لە کامیانی
ئەوە هەر منم
خۆم بە سووتانی ئاگر دەزانم
ئەوەی بسووتێ
شارەزای گڕی گەرمی ئاگرە
ئەوەی تر تەنها بەفرێکی سڕە

جوانیی تۆ وەك ئاو وایە
کە هەڵئەڕژێ
زەویی پڕ لە گیا ئەکات
وەك نوور وایە
کە داگیرسێ
فەزا پڕ لە شەوق ئەکات
وەك با وایە
کە هەڵئەکا
چی درەختە سەما ئەکا

ئەوەندە شیرین مەبە بتخۆن
ئەوەندەش تاڵ مەبە نەخورێی
ئەوەندە نەرم مەبە
مانای شکانت لە بیرچێ
ئەوەندەش رەق مەبە
بەتیغی قسەیێ بشکێی
ئەوەندە شل مەبە با نەڕژێی
ئەوەندەش پەیت مەبە
بۆ ئەوین هەڵنەڕژێی
ئەوەندە بەرز مەبەوە با نەکەوی
ئەوەندەش نەوی مەنیشە
بە ئاسانی بەر تیری ڕاوچی بکەوی

ئەمەوێ بنووسم
قەڵەمە جلەوکێش بەرە و تۆ
ئەمەوێ بگریەم
قەڵەمە فرمێسکی من بۆ تۆ
ئەمەوێ بچمەوە بناران
قەڵەمە ڕێگەی من بۆ لای تۆ
ئەمەوێ گۆرانی بڵێم
قەڵەمە وشەی من ئەباتە ماڵی تۆ
دەمەوێ ڕابکەم
قەڵەمە ئەمهێنێ بۆ لای تۆ
ئەمەوێ هاوارکەم
قەڵەمە سەدام ئەهێنێ بۆ تۆ
ئێستاکە من دیلم
قەڵەمە زنجیرم ئەپسێنێ و
ئەمهێنێ بۆ لای تۆ

ڕۆژەکان چەند زوو دێن و ڕادەبرن
هاتنی تۆش چەند درەنگ

بەدیار شەونمی سەر گیاکان وەستام
تۆ لە ناو ترووسکەی
هەموو شەونمەکاندا بووی
نیوەڕۆیێ بە دیار لوتکەکانەوە وەستام
تۆ لەسەر هەموو لوتکەکانا بووی
ئەسرینت پێدەڕشتم
ئێوارەیێ
بە دیار چەند ترووسکێ لە ئاسۆ وەستام
تۆ لە ناو هەموو ترووسکێکا بووی
دڵمت پڕ لە تاریکی ئەکرد و جێتئەهێشتم

کتێبێ بووی خوێندنەوەت مەستی ئەکردن
هەر شەوێ کەسێ لە بن باخەڵی خۆی ئەنا و
بەیانی بە کێوان ئەکەوت
ئەوەندە تۆیان خوێندەوە
هەموو جەرگت لەت لەت بوو بوو
هێندە خوێنی پەنجەکانت هەڵمژی بوو
دڵت هەمووی پەڕ پەڕ بوو بوو
ڕستەکانت هێندە درێژ بوون
هەر یەکێ بیخوێندبایەوە
ئەگەیشتە قەڵای شارێ
وشەکانت هێندە پڕ چەمك و مانا بوون
هەر کەسێ لێکیدابایەوە
دڵی پڕ لە عەشق ئەبوو
هێندە ئەو دەست و ئەو دەستیان پێئەکردی
تا دواجار ڕەشەبایێ
هەڕ پەڕێکی بۆ ناو جەنگەڵێکا بردی
کتێبێ بووی

تەمەنێکە

ئەتخۆمەوەو تێنوێتی من هەر ناشکێ
تەمەنێکە هەموو شووشەی شەرابێکت
لێپڕ ئەکەم ئەتخۆمەوە
تێنوێتی من هەر ناشکێ
تەمەنێکە نان و زادت پێ ئەڕشێنم
برسیەتی من تەواو نابێ
تۆ ئاوی ئاو
سەدان ساڵە وەکو عەتر ئەتبەشمەوە
سەرم پڕ بەرامەت نابێ
گوڵەکانت پێ ئاو ئەدەم
تیغی سەختەندازەکانت بۆ ساو ئەدەم
بەڵام تۆ هەر پەیدا نابی
کارێزت بۆ ئەکەمەوە
هەرگیز بە سەرچاوەت ناگەم
جۆگە جۆگە بە دواتا دێم
کانی کانی بۆت ئەگەڕێم

تۆ لە كێی من ناتدۆزمەوە و
درەوشانەوەت تەواو نابێ
تۆ ئاوی ئاو هەزار ساڵە هەموو شەوێ
من خەونت پێوە ئەبینم
كێوو دۆڵی سەر زەمینت بۆ ئەگەڕێم
پاشان ئەزانم سەرابی
كە جێتدێڵم لە دوورەوە
ئەڵێی ترووسكەی شەرابی
تۆ ئاوی ئاو تەمەنێكە بانگت ئەكەم
هەرگیز وەڵام نادەیتەوە
ماڵم هەموو كردۆتە ئاو
كتێبەكانم پڕن لە ئاو
كتێبخانەكەم ئاو بردی
تۆ هەر وەڵام نادەیتەوە

له بيرت كردم وەك چۆن ئاو
سەرچاوەی خۆی لەبیر ئەکات
تا هەتا ناگەڕێتەوە
لەبیرت چوو ماهووتی شەوم لوولبدەی
بۆ ناو تیشکی سپێدانی ببەیتەوە؟
سێوی دڵم بخەیتە ناو سەبەتەیەك
بیخەیتە ناو باخەڵتەوە
یا شەونمی ڕژاوی هاوارەکانم
بە سەر پەلکە گیاکان کۆبکەیتەوە
لەبیرت چوو بەستەڵەکی هەناسەی من بتوێنییەوە
یا کتێبی هەزار ساڵەی شکایەتم بخوێنییەوە؟
درەختێکم هەتا دێ ئەچەمێمەوە
کەی دێی ڕەگی وشکەوە بووم، بڕوێنییەوە
هەزار ساڵە دەرگاکان ئەشکێنم و پەنجەرەکان
ئەکەمەوە
بۆلای تیشکی جاویدانیی تۆ ڕائەکەم
تادێ ئەدگاری ئەو تیشکەش
لەمن بەدوور ئەبێتەوە

له دارستاندا شا لقێ هەیە
ناوی من و تۆی لەسەر نووسراوە
لە نێو ئاسماندا سیوەیلێ هەیە
بە تەنها تۆی تیا ئەدرەوشێتەوە
لە نێو بێدەنگیی شەپۆلێ هەیە
داستانی خنکان ئەگێڕێتەوە

کچە جوانەکە چەند مەستە
کتێبی ئاگاهی ئەخوێنێتەوە
کچە مەستەکە چەند نەرمە
شووشەی دڵی عاشق ئەبڕێ
کچە مەستەکە ئەگری
پێئەکەنێ
لەوەتەی هەیە
بەدیار گۆڕی خۆشەویستەکەی
گۆرانی ئەچڕێ و تەنبوور ئەژەنێ

به دوای درەختێکدا رامکرد
دارستانەکان لوولیاندام
بە دوای شەپۆلێکدا ڕامکرد
دەریاکان قووتیاندام
بە دوای پڕوشەیەکدا ڕامکرد
ئاگردانەکان لوولیاندام
بە دوای ووشەیەکدا ڕامکرد
فەرهەنگەکان ونیاندام
بە دوای بنارەکاندا ڕامکرد
ڕەوەزەکان لوولیاندام
کە بە دوای تۆدا ڕامکرد
هەموو ڕێگاکان گرِیاندام

چی بکەین

ئەگەر لافاو هەڵسێ و ئاگر بگرێ
بەفر ببێتە سکڵی سوور
یاخود دڵمان تاریك دابێ
زمان پڕ بێ لە پەیڤی نوور

لەناو زەنوێرو زناردا
لە منارەکانی ناو شاردا
لەناو زناك و زستاندا
بەسەر زیوەری چیاکاندا
بەسەر زامی گەرمی خاکدا
گۆرانی ئەوینت بۆ ئەچڕم ئەی نیشتیمان
**
لەناو مناڵانی گەڕەك
لەژێر مەشخەڵی تووڕەیی
لەناو مەینەتی ژیاندا
لەتەك ماڵە هەژارەکان
گۆرانی ئەوینت بۆ ئەچڕم ئەی نیشتیمان
**
بە بۆنی خۆڵی پیرۆزت
بەڕێژنەی خوێنی ڕژاوت
بە شەفەقی هەردوو چاوت
بە درەوشانەوەی هەتاوت
گۆرانی ئەوینت بۆ ئەچڕم ئەی نیشتیمان

كە پێتوایە تۆ جوانترین کۆجیتۆی
ناو ئەم ژینە پڕ لە تەڵەی
ناڵێم هەڵەی
دڵنیابە ژیان پڕیەتی لە یەقین
بەڵام گومانیشی تیایە
لەوەتەی من تۆ ئەبینم خۆت لێرەیت و
سەرت لەو سەری دونیایە
وای چەند دوور ئەڕۆی

خوا پەرستەکە ، لە خوا ئەترسێ
خەڵوەتی پەرستگا بەرنادا
خواپەرستەکە
ڕۆژێ هەزاران جار خۆی ئەشوا
تا بەهەشتی خوای بەرکەوێ ، خوا
بەڵام نازانێ ، بۆ تاقە جارێ
ئەو دڵە بچووکەی خۆی بشوا
چەند نەزانە ، ئەو خواپەرستە

یەکەم کتێبم کردەوە
گەڵایەکی ووشکەوە بووی
درەختی ناو دارستانی گەڕەکی کورانی تیا بوو
دووەم کتێبم کردەوە
پەڕەگوڵێکی خەمگینی
بنەگوڵێکی دارستانەکەی ئۆردی تیا بوو
سێیەم کتێبم کردەوە
پەلکە لیمۆی گەڕەکی ناو قەسرانی تیا بوو
چوارەم کتێبم کردەوە
سێ چوار دڵۆپ فرمێسکی
ژێر دارتەلەکانی شەستی تیا بوو
پێنجەم کتێبم کردەوە
نامەیەکی لە هەزار جێ
بە جگەرە سووتاوی منی تیا بوو
شەشەم کتێبم کردەوە
وێنەیەکی ڕەش و سپیی تۆی تیا بوو
خودایە من ئازارم چەند جۆرە
هەر کتێبێ ئەیکەمەوە
مەلی یادێ لە فڕین لێوڕێژم ئەکا
چۆن ئەو هەموو کتێبە بخوێنمەوە؟

بەسەر تاشەبەردی سپیی
بەرزاییەکاندا ئەوەستم
مەمکی گەرمی خۆر هەڵئەمژم
درەوشانەوەی ئەبەدیی ئەبەشمەوە
ئەچمە ناو دڵی تەمتومان
تریفەی سپیی نوور بار ئەکەم
رووناهی بۆ خامۆشییەکان ئەبەمەوە
سەرێ لە داگیرسانی با ئەدەم
تا بلێسە بۆ ناو شەوی
دوورو درێژی ژیان ببەم
دەچمە ناو ماڵی کۆترەکان
ئاڵتوونی گمە ئەهێنم
تا بتوانم لەناو جاویدانیی شیعردا بمێنم

تۆ چەند دووری
نە با ئەگاتە ماڵەکەت
نە ڕێگایێ بەرەو تۆ دێ
تۆ چەند دووری
نە دەنگ ئەگاتە ماڵەکەت
نە تەتەرێ پێت ئەزانێ
خۆتۆ هیچ باڵێکت نەبوو
ئەی چۆن گەیشتییە ئاسمان
ماسی نەبوویت
چۆن لە ژێر دەریاکان ژیای؟
ئێستاکەش بووی بە تەمتومان
هەمیشە هاودەمی سپیی لووتکەی چیای

قوم قوم شیری گەرمی ژیانم
لە کانیی ئاسکەکان خواردەوە
شمشێر شمشێر ژەهری فیراق
هەڵئەڕژایە هەناومەوە
ڕێ ڕێ ئەچوونەوە سەر ئەو برینانەی
جەستەی کتێبیان پڕ کردبوو لە شەباقەی ئاڵ
هێستا جێ مابوو پاوان پاوان گیا بڕسکێ
دڵیان لە ناو میتاڵی خۆیان شاردەوە
ئاسکەکانیش رەوەز رەوەز
چرای جەستەیان داگیرسان
لە ناو زوڵمەتی دارستان
ڕێگەیان بۆ کتێبی برینداری من کردەوە
ئێستا دڵم پڕ بووە لە تیشکی چاوی ئاسکان
دەوروبەریش خاڵی بووە
لە بەزەیی ئەبەدیی ئینسان

ئەو ڕۆژەی زمانیان کلیل دا
جوانترین گۆرانیی خۆی چڕی
کە باڵیان هەڵپاچی
جوانترین فڕین هەڵفڕی
کە چاویان کرد بە لانەی مێروو
خۆشترین خەونی خۆی بینی
کاتێکیش دڵیان بە تیر پێکا
ئاڵترین نەمامی ئەوینی
لە ناو سینەدا ڕسکا

عاشقەکە بەیانیان ئەخواتەوە
سەرێ لە پارکەکان ئەدا
نیوەڕویان ئەخواتەوە
ئەچێتە لێواری رووبارەکان
عاشقەکە
شەوانە ئەخواتەوە
سەرێ لە سەماخانەکان ئەدا
کە بەرەو ماڵ ئەبێتەوە
سەرێ لە گۆڕستانەکان ئەدا
کە ئەخەوێ ، خەون ئەبینێ
سەرێ لە باڕەکان ئەدا

ئەزانم هەی لە نزیکمای
لەناو دەفتەرو کتێبمای
لەناو تاشەبەرد و گیاو گۆڵی سەر ڕێگامای
گەڵای بەسەر درەختە بەرزەکانەوە
ئاوی لەناو کانی روون و
خوڕڕەی گەرمی چەمانەوە
لە ناو سەرین و پێخەفمای
نزیکتر لە دەماری ملمای
هەستت ئەکەم
بۆنت دەکەم
سەراپا داگیرت کردووم
هەر ئەوەشە
من تاوەکو ئێستا زیندووم

که له دەرگای شووشە ژەهراوییەکەی ژیاندا
هاتمە دەرەوە
هەموو شتەکان لەبەرچاوم شیرین بوون
بەرد گۆرانی بۆ زەویی ئەچڕی
خنکان لە ئاو نوقم بوو بوو
لووتکەکان سوژدەیان بۆ خەرەندەکان ئەبرد
مردووەکان نووسراوی
سەرکێلەکانی خۆیان ئەخوێندەوە
نەمزانی ئەوە سەری خۆمە پڕ لە زیوی شیعر بووە
**
کە لەدەرگای خەونە جوانەکەی ژیاندا
چوومە ژوورەوە
هەموو شتەکان لەبەر چاوم ناشیرین بوون
بەرد سەری زەویی ئەشکاند
کەنار نەوڕەسی باڵ ئەکرد
خەرەندەکان لووتکەیان وردوخاش ئەکرد
زیندووەکان بە پاچی وەڕەسی
گۆڕیان بۆ خۆیان هەڵئەکەند
زانیم ئەوە سەری خۆمە
خاڵی بووە لە گەوهەری شیعر
`

نیشتیمانم لەت لەت بووە
لەت لەت ئەبێت
لەتێ فارس ئەیجەڕبێنێ
لەتێ تورك ئەیگەوزێنێ
لەتێ عەرب ئەیڕەتێنێ
لەتێکیش
شۆڕشگێڕەکانی خۆی ئەیگەوجێنێ
مەگەڕێوە بۆ نیشتیمان
نیشتیمانم لەت لەت بووە
لەت لەت ئەبێت

وەک تەم دونیای سپیی ئەکرد
وەك ئاوریشم لە قۆزاخە ئەکرایەوە
وەك ئاو هەڵئەڕژاو تاشەکانی ئەشووشتەوە
وەك با بەسەر پشتی ئەسپ هەڵیئەکرد
کە ڕۆیشت دونیا ڕەشداگەڕا
چرای زەمەن کوژایەوە
تۆ کێی؟ هەیبەتت سەر بە لووتکە نەوی ئەکا
ڕێگاکان لە ژێر پێت ئەلەرزن
ئاو لە ژێر قووڵایی سەد تەبەقەی زەمینەوە
بۆ لای تۆ هەڵدەقوڵێ و لە ناو لەپت ئەنیشتەوە؟
تۆ کێی؟ وەك شەراب مەستی ئەبەدت کردین
وەك شەپۆلێکی شەوقنار
بە ونبوونت
ئاوەها بوونت لێتەنگ کردین
باس لە نووری ڕژاو ئەکەم

كە ئەهات وەك پەيكی ناديار
دۆڵەكان پڕ ئەبوون لە بۆنی كتێب و
قەڵەميش لە ڕستەی جاويدان
مەل سەمای ئەكرد و گياكان ئەڕسكان
ئاگری هەڵفڕين لە شاباڵ بەرئەبوو
تاشەبەرد لە تاوان شەقئەبوو
زەمەن وەك بی ناو ئاو
ئەلەرزی لە ژێر پێی ئەسپەشێ
كە ئەهات جوانييەكان ڕەنگيان هەڵئەڕشت
بای مەستيی ئەهات وبارانی شەرابيی دايئەكرد
كە ئەهات كچانيش ڕووت و قووت
لە تاوان يەكتريان هەڵئەمژت

هەزار جۆرە وێنەت هەیە
منیش هەزاران تەماشا
وێنەیەکت لە ئاو ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ ئەمخنکێنی
وێنەیەکت لە ئاگر ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ ئەمسووتێنی
وێنەیەکت لە با ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ هەڵمئەگری و ئەمفڕێنی
وێنەیەکت لە خاك ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ لە باوەشم ئەگری
بۆ تا هەتا لەو باوەشە ئەمخەوێنی

پڵنگی ڕەش لەناو تەمتومانی سپیی
وەکو شەو ڕائەشکا
وەك قەتران دایئەکرد
ئەوە پڵنگی بەختم بوو
بۆ ناو دڕك و داڵ ڕایئەکرد
بەرەو کۆتایی ئەبردم
پڵنگی سپیی لە شەوستانی ڕەش
وەك بەفر ئەباری
وەك سەدەف ئەشکا
ئەوە پڵنگی بەختم بوو
دڵی پڕ شەفەق ئەکردم
بەسەر پشتی ئەسپی شیعر
بەرەو سەرەتای ئەبردم

چەپڕەوەکە لە مەیخانەکە دانیشتووە
بە دەستی ڕاستەی
یادەوەری خۆی ئەنووسێتەوە
چەپڕەوەکە نەخۆشە
سەرێ لە مەزارەکان ئەدا چاك بێتەوە
چەپڕەوەکە چاك نابێتەوە
ئاوی نووشتە ئەخواتەوە

هێند هاوارم کرد تا دەنگم شکا
هەر پارچەیەکی بوو بە برووسکێ
بەسەر ئەژنۆی خۆم هەڵڕژایەوە
هێند نووسیمەوە تا پەنجەم شکا
هەرجومگەیەکی بوو بە کتێبێ
بە تەنها لە نێو کتێبخانەکەی خۆمدا مایەوە
بەردێکی زۆرم گرتە نەفامی
بەڵام بە تەنها بە سەر سەری خۆم
کەوتە خوارەوە
ئێستاکەش هەروا بەرد ئەهاوێژم
بە دوای مانای بوون، بوونی ئینسانیم
هاوار ئەکەم و پەنجە ئەشکێنم
قەدەرم وایە هەرواش بکەم و هەرواش بمێنم

ژنە ڕەشەکە هەمیشە ستیانی سپیی
لە مەمك ئەکا
ژنە ڕەشەکە چەند درێژە
هەمیشە تەنوورەی کورت لەبەر ئەکا
ژنە ڕەشەکە چەند تووڕەیە
هەمیشە گۆرانی ئەڵێ
ژنە ڕەشەکە گەدایە
بەڵام تاجی پاشایەکان لە سەر ئەکا
ئای ژنە ڕەشەکە شاعیریکی چەند چاکە
هەمیشە چیرۆکی خراپ ئەنووسێ
ژنە ڕەشەکە بە قەتران خۆی ڕەش ئەکا
بۆ منیش حەزی لە کفنی سپییە
ژنە ڕەشە بەردەکە دڵی چەند نەرمە
ئاخ ژنە ڕەشەکە ئاگرە
هەر ئەڵێی ئاوە هەڵدەڕژێ
ژنە ڕەشەکە ئا ژنە ڕەشەکە

ئەمەوێ بێم دڵم بە گەڵم ناکەوێ
نیشتیمانم نازانم بۆ
تۆ وەك نیشتیمانەکانی سەر زەویی نیت
نیشتیمانەکانی تر هەموو
بە عەشقی ڕۆڵەکانیەوە شوورە دراون
نیشتیمانم نازنم بۆ نەخشەت وەکو
نەخشەی نیشتیمانەکانی تر نییە
نەخشەکانی تر هەموویان
لە ڕەنگێکا داڕێژراون
بەڵام تۆ بەتەنهایت و ڕۆڵەکانت
فێری ئەو ماڵ و ئەو ماڵن
نەخشەکەی تۆ
ڕەنگی ڕاستەقینەی خۆی لە دەستداوە
هەر کۆمەڵەو لە خەنەی ڕەنگی خۆیناوە
ئاخ نیشتیمانم

من تەنها دەستێکم هەیە
دەستی چەپان
ئەوە بۆ پەنجا ساڵ ئەچێ
خوێنی شیعرو بورکانی ئەوینی لێهەڵئەچێ
نیوە شەوێ دەستی ڕاستم هەڵسایەوە
دەستی چەپی داگیر کردم
ئێستا ئەو دەستەم هەرچییەك ئەینووسێ
نە چەمکی هەیە نە مانا
نە جوانیی جارانی ماوە
چونکە ڕۆحی شیعری زیندوو
لە نێو خوێنی دەستی چەپم بە جێماوە

بەسەر بەرزترین لووتکەوە وەستام
سەیری رابردووی خۆمم کرد
هەمووی گڕو گڵپە و لەمپەر و تەقە بوو
هەمووی راکردن و کەوتن
هەمووی ڕۆژگارێکی تاڵ و
هەمووی تا سنووری مردن
خەیاڵم ڕەش ڕەش داگەڕا و
هاوارم کرد من چۆن ماوم ؟
بەڵام کە خۆم بەسەر لووتکەی
وەها بەرزی ژیان بینی
ڕێژنەی فرمێسکێکی ئاڵ
ڕووناهی هەتا هەتایی
بەخشی بە گلێنەی چاوم

نە دەرگایەک دائەخەیت و نە دەرگایەك ئەکەیتەوە
تۆ نە هەورێك ئەبارێنی و نە دەریایەك ئەهەڵمێنی
نە ئاوێك بۆ تینوێتیم هەڵئەپڕژێنی
نە ئەشکێ وشك ئەکەیتەوە
نە مەلی ڕوانینێکم ئازاد ئەکەی
نەتیرێك بۆ کوشتنی من لەکەوانی خۆت بەند ئەکەی
نە سووچێك لە تەنیاییم دائەگیرسێنی
نە هەناسەی ساردوسڕم خامۆش ئەکەی
تۆ چیت ئاوا کێشی ئەو ڕۆحەم لەنگ ئەکەی؟
ئەگەر بای، ئەوە با هەم گەڵا ئەوەرێنێ
هەم دارستان ئەڕسکێنێ، تۆ هیچیان نیت
ئەگەر خوای، ئەوە خوا هەم بەهەشت ئەکاتەوەو
هەم دۆزەخ دائەگیرسێنێ
تۆ هیچیان نیت، هەورە تریشقەی یا برووسکە
تۆ خەونی یاخود هەقیقەت
تۆ ئاگری یاخود لافاو؟
خەمگینیم ئەکەی بە سووتو
پۆڵای دڵم ئەکەی بە ئاو بۆ لای خۆتم ئەبەیتەوە
تۆ چیت ؟
نەدەرگایەك دائەخەیت و نە دەرگایەك ئەکەیتەوە

بەسەر کورسییەکەوە
لە ژێر شمشێرەکەی دیموکلیسا
کە بە تاڵەمووێك بەستراوەتەوە
ئەمەوێ شیعرێ بنووسم
درێژترین هاواری دونیا بێت
ئەگەرچی ئەزانم هاکا ئەپسێتە سەر گەردنمەوە
بەڵام ئەمەوێ شیعرێ بنووسم
خۆشترین ساتی دونیا بێت
ئەگەرچی هەردوو مەچەکم کۆتکراوە
بەڵام ئەمەوێ شیعرێ بنووسم
قووڵترین حوزنی دونیا بێت
هەرچەند کە ڕەنگە نەتوانم
بەڵام ئەمەوێ شیعرێ بنووسم
نامووسی کەون بڕژێنێ
لەژێر شمشێرەکەی دیمۆکلیسا
شیعرێ ئەنووسم
خۆرەتاوێ ڕابخات و ئازادییێ بەرپا بکات
بەشی هەموو کۆیلەکانی زەویی بکات

چەپکێ ڕۆحی شڵەژاوین
لەمێژە باڵمان شکاوە
میوانی خۆشەویستی بووین
کەس دەرگای لێ نەکردینەوە
ئاوازی جوانییمان ئەچڕی
هیچ کەسێ گوێی لێ نەگرتین
ناولەپمان پڕ پەپوولە بوو
لکە گیایەکمان شین نەبوو
سینەمان پڕ شەوبۆی هاوار بوو
سەدایەکمان نەبیستەوە
ئێستاش گەروومان نووساوە
چۆن دووبارە بفڕینەوە
کە باڵمان وردو خاش بووەو
چیای دەروونمان ڕووخاوە
دڵمان لە ناو گۆزەی شەو ئەدرەوشێتەوە
نیشتیمانیش
لە ناو گەرووی ئەبەدییدا قەتیس ماوە

هەندێ جار مەست ئەبم
بە مەستی ئەگەمە دوا ترۆپکی ئاگام
لەویدا ئەکەومە نێو کێڵگەی
پڕ شمشێری گومان
لەوێدا گەوهەری پڕ میهری جوانیی تۆ ئەبینم
لەوێدا ئەگەمە سەر پشتی
ئەو ئەسپە سورخنەی
کە بۆتە سەرمەشقی گریان و ئەوینم
لەوێدا ئەزانم ژیان وا بە ئاسانی ڕامناکرێ
چەند دوور و بێئاگای
ئەبێ تۆ هەمیشە سەرزەمین تەی بکەی
ئەوساکە تۆزقاڵێ لە م کەونە تێئەگەی
لەوێدا ئەزانی تۆ چەند دەستەپاچە و بێئاگای

زۆرجار قەڵەم لە ناو تەمتومانی وشە
گیر ئەبێت و ڕۆحی ئەبێتە خۆڵەپۆك
هەندێ جاریش
لە ناو وەردی
پڕ لە چەمکی وشەکاندا مەست ئەبێت
بۆ پەریسای دێرە شعرێکی ئەبەدیی
دێتە سەر چۆك
زۆرجار قەڵەم ئەکوژێتەوەو دانایيسێ
لە ناو کوانووی ماناکاندا
بە هیچ تەلەزمە ئاگرێ داناگیرسێ
بۆ گەیشتن بە باخی پڕ گەڵای مانا
تۆ ڕووناکی هەڵئەکەنی
ئەبێ هەتا ماوی بگری
تا بۆ جارێ پێبکەنی
ئەی قەڵەم ئەی تریفە ڕێژی جاویدان

هەتا هەتا من شەیدای ئەبەدییەتم
ئەبەدییەتیش کلیلێکە
لە ناو قوفڵی مەحاڵ ژەنگی هەڵێناوە
قوفڵیش دیلی دەرگای هات و نەهاتە
دەرگاش بەندی چواچێوەیەکی پۆڵایە
پۆڵاش لەناو کورەی گڕی جوانیی تۆدایە
تۆش وەکو ئەندێشەو ڕامان
کە بۆلات دێم تۆ ئەگەیتە تاقی ئاسمان
من شەیدای ئەبەدییەتم

کێ ئەتوانێ خۆی لەخۆی بشارێتەوە
نە با ئەتوانێ گڤەی خۆی بشارێتەوە
نە ئاگر گڕوگڵپەی
نە مانگ ئەتوانێ
تریفەی خۆی بشارێتەوە
نە شەو تاریکیی
هەرچی هەیە لەم کەونەدا
سروشتی خۆی حوکمی ئەکات
کە مەحاڵە بێ ئەو سروشتە هەڵبکات

ئەی شیعر ، ئەی میهرەبان
ئەی پەرژین و باخی سیحر
گەر تۆ نەبای
کێ ئاگری دڵی منی ئەکوژاندەوە
گەر تۆ نەبای
کێ ڕۆحی پاك ئەکردمەوە
گەر تۆ نەبای
چۆن ئەمتوانی لە گەڵ بادا قسە بکەم
نامە بۆ باران بنێرم
سڵاو لە پەپولان بکەم
گەر تۆ نەبای چۆن ئەبوومە خزمی گیا
چۆن ئەمتوانی لە ناو ماڵی ئاگر بنووم
یا لە گەڵ بەفر تەبا بم
لە کێ فێری سەما ئەبووم
پێم بڵێ گەر ئەتۆ نەبای
من چی ئەبووم ؟

دەنگت دەنگت
وەك بریسكەی بەر هەتاو
ئەپڕژێتە ناو خوێنمەوە
بیرەوەریت وەك وێنەی ئاو
جۆگە جۆگە هەڵئەڕژێتە ناو سەرمەوە
ئەو ئازارەی من ئەیچێژم
دەمار دەمار لە ناو جەستەما ئەگەڕێ
لەو كاتانەی تەیفی هەزار ڕەنگی تۆ
بە بەرچاوما وەك ڕەنگاڵە تێئەپەڕێ

دەنگی تۆ وەك گۆرانییەکی کەونار و
پڕ لەترووسکەی ئەرخەوان
لەدوورەوە یەکجار دوور
دەنگی تۆ ئەمگاتێ
وەك بایێ بەسەر گیاوە هەڵبکات
یەك یەك وێنەی تۆم ئەداتێ
وەك شەبەنگی خەزان
تیشکی تۆ بەسەر دڵما دائەڕژێ
بەسەر پشتی بۆن و بەرامەی چیاکان
بەڕێگای پڕ جەستەی نیاکان
دەنگی تۆ بۆ لام دێ
کەی ئەگەی تا لانەت بۆ پڕکەم
لە مەرجانی شیعر و زەنوێری چیاکان

من دڵێکی خەمبارم هەیە
بەڵام درەوشانەوە ئەنووسمەوە
تاریکی لوولیداوم
بەڵام خۆرەتاو ئەبەشمەوە
گیانم پڕە لە هاوار
بەڵام بێدەنگی زمانمە
گریانێکی هێجگار قووڵم لە ناخدایە
وەلێ ڕووخسارم هەمیشە
لە ناو بزەی ئەبەد دایە
ئازارێکی سەختم هەڵگرتووە
بەڵام هەمیشە
پەنام بۆ شای هێمنی بردووە

ویستم پشکۆ بکەم بە ملوانکەی ژیان
هەتا خوێنم گەرمتر بێ
ویستم باخێك بۆ شەرابی جاویدانیی
لە کەناران هەڵێنمەوە
مەستی بکەم بە کتێبێ
بۆ هەمووانی بخوێنمەوە
قوم قوم ئاوم کۆکردەوە
تیشك تیشك ڕووناکیم لە هەتاو دزی
باوەش باوەش گەوهەری بن دەریام هێنا
بۆ هەر لایێ دەیان جۆگەی ئاوم هێنا
ڕێم لە ڕەوەزان کردەوە
قامك قامك پرچی تاریکییم هەڵپاچی
ئاردی خەمبارییەکانم بێژت
کەپەکی ماندووبوونم ڕێشت
بەڵام دواجار گەردوون بە تاو
منی لەناو زەمەن جێهێشت

وەک چۆن ڕووبار بۆ هەر لایەکا هەڵڕژێ
هاژەی خۆی لەگەڵدایە
یا مەلەکان بۆ هەر لایەکا هەڵفڕن
جریوەیان لەسەر زمان
شەققەی باڵیان لە خوێندایە
تۆش وێنەکانت لە چاو و دەنگت لە گوێ
ناوت لە دڵ
بوونت لە نێو هەستمدایە
منیش ئاوا بۆ هەر سەرزەمینێ بچم
مشتێ خۆڵی نیشتیمانم
لەناو خەزنەی سینەدایە

کاتێ کە گیا
شەڵاڵمان ئەکاو عەتر ئەڕێژێ
خەون ئەبینم خەون ئەبینم
لەبەر ڕەشەباو کانگەی ڤیانم
لە سەختەندازی مان و نەمانم
هەمیشە بە تۆ
خەون ئەبینم
ئەی نیشتیمانم

من به پشكۆی ناو خۆڵەمێشی ژیان
كتێبی تاریكاییم ئەنووسییەوە
پڕوشكێكم كەوتە بەربای خوداوەندەكان
ریتمی شێوازی لەنگكردم
پەنام بردە بەر لافاو
تا سۆراغی خەزنەی ئاگرم بۆ بكات
كە گەوهەری ڕۆحی شكاوی منی تیایە
لەو كاتەی هەر داڵە و
خوێناوی جگەری ئاگردز هەڵئەمژێ.

بەڵام با ئەوەندە خێرا بوو
گەوهەری منی بردەوە ناو زەریاکان
زەویی لەرزی و کۆسمۆس گۆڕا
بۆ ئەبەد تاقە مۆنادی خۆم نەدۆزییەوە
ئەی گۆرانییە خەمبارەکەم
ئەوە بۆ ئاوازت لەنگبووە ؟
ڕووناکیت هەڵناچێ
تا دونیا پڕ لە شەوق بکەیت؟
سەر زەمین ڕێکبخەیتەوە.

من لە هەموو لایەکا تەنهام
وەك دورگەیێ
کە هەرچوار کەناری ئاو بێ
لە گەڵم بوونت
لە نزیکیت، لە دووریت
لە دڵما، لە چاوما
لە فیراق و لە سەبوریت
ئەی گەوهەری من
ئەی ڕەنگ و خام

بەم شەوە تاریك و توونە جێم مەهێڵە
بێ تۆ كیانم مردووە
ناتوانم بەرەو باڵا هەڵكشێم
بەرەو ناخم
كە كتێبی خەمی دونیای هەڵگرتووە
ئەوەی با لە منی فڕاند
قایغی شكاوی من بوو
نهێنی بوونم بوو
منی بەرەو ئاگردانی یەكەم ئەبردەوە.

ئێستا چیبکەم
چۆن بە پشکۆ تاریکایی بنووسمەوە؟
چۆن بە شەونمی سپێدان
مێژووی گیا بخوێنمەوە؟
بە قەڵەمی ئاگر لەسەر ئاو بنووسم
یا بە زرێی پووش
بچمە ناو مەلەکووتی ئاگر؟
لەوەتەی هەم من ئاوەها مەستم
تا بتوانم لەم زەوییەدا
بەسەر پێیەکان بوەستم؟.

عاشقەکەم هەر نەهاتەوە
تاجی ئەوینم لەسەرکا
جارێ بڵێ
جلە سوورەکەت فڕێبدە
وەرە ڕۆحی من لەبەرکە

دوا جار هەموومان
وەکو شەونمی سەر پەلکی مێخەك
بە بۆنێکی خۆش
باوەش بە کچی توانەوە ئەکەین
ئەبینە خۆڵ و شین ئەبینەوە
وەکو ریسە گیا
مەست ئەبینەوە لەسەر باڵی با
فەزا بە کەونا ئەمانسوڕێنێ
ئەبینە تۆپی بەر پێی قەدەر
بەڵام چونکە من
جەستەم شەڵاڵی ئەوینت بووە
ڕامئەگرنەوە لە هەموو شوێنێ

شاعیرەکە ، کراسی سپیی لە بەرە
باسی ڕۆمانی ڕەش ئەکا
شاعیرەکە هەموو سپییەکانی خۆشئەوێ
بە قەڵەمی ڕەش ئەنووسێ
شاعیرەکە ماڵی لەسەر دەریای ڕەشە
باسی کۆشکی سپیی ئەکا
شاعیرەکە شیعری سپیی ئەنووسێ
کتێبی ڕەش ئەخوێنتەوە
شاعیرەکە هیچی لە بیر نەماوە
ڕەش و سپیی تێکەڵ ئەکات

له‌ كۆڵانه‌كانی پاریس باسی شه‌وبۆم
بۆ شانێل و سێوه‌ بۆگه‌نه‌كانی بۆدلێر ئه‌كرد
كه‌ هاملێت هاواری كرد
من زه‌وییم پڕ گومان كردووه‌
كه‌چی یه‌قین ئه‌مكوژێ
چیتر باسی زه‌ویی ناكه‌م بۆ گیا
كه‌ گله‌یی به‌هاری
بۆ پاییزی دڕندان ئه‌گێڕایه‌وه‌ .

تۆش وەك ئەو مارە ڕەشەی
گەردنی نیتشەی پڕ لە ژەهر کرد
گەردەنی منت پڕ لە ژەهر کرد
گوناه دەتکوژێ
ڕۆژێ دێیتەوە
پڕ بە دەمی خۆت
هەمان ئەو ژەهرە هەڵمژیتەوە.

زۆر دارستانی
تاريك و توونم پێشێل کردووه
هەربۆیە پشتم
وەکو کەوانم چەمیوەتەوە
هێندە نەرم و شل
شەختەی ئەوینی منی گرداوە
کلیل و قەفتەی
ژێی تیر هاوێژی خۆی ونکردووه.

شێوەکارەکە هەموو ڕەنگەکانی ڕژاند
هەموو فرشەکانی شکاند
گەڕایەوە بۆ ناو چوارچێوەی تابلۆکان
لە تابلۆکاندا نایەتە دەرەوە
لە ترسی ڕمان
شێوەکارەکە فرشەکانی تووڕ هەڵدا
هاتەوە سەر قسەو زمان
ئێستاش ناتوانێ
لە تابلۆکان بێتە دەرەوە
چونکە چەقیوە لە قوڕی زەمان

تەمەن بەردەوام
کەمەندی داغ و سفتی خۆی داوێ
بۆیە من ئەبێ
دەست و دامێنی برووسك بگرم
نەوەك گەردنی
کەنەفت و ماندووی منی بەرکەوێ
ئاخر من ڕاوچی هەورە تریشقەم
ئەوەی بیەوێ
پەیکەری سەختی مەحاڵ ببینێ
ئەبێ بە شان و ملی
ئەندێشەی قووڵدا سەرکەوێ

پاژ پاژ لە هەوری ڕەشی قەدەرا
هەڵئەوەرێم و بەر ئەبمەوە
دونیا پڕ برووسکەم بووە
هەژانی قووڵایی دەریام
بۆهەر لایێ بڕژێمەوە
هەمدیس بەرە و تۆ ئەبمەوە.

لەهەزاران هەزار کانی
من ئاوم بۆ تۆ هێناوە
لە ڕەوەزان بەفری لووتکەم
بۆ ئەوینی تۆ ساوداوە
ئاوم لە هات و نەهاتدا
بۆ باخچەی تۆ ڕاکێشاوە
لە بەرد شوورەم بۆ هێناوی
هەزاران هەزار لەشکری
ئەو دڵەی خۆم بۆ قاوداوی
سەری پاشای ڕق و قینم بۆ پەلداوی
زەمیلەی گوڵی نارنجیم
لە لای خودا بۆ هێناوی
تۆش هەروەکو جارانی زوو
ئەو دڵەت کردووە بە مەشقی
هەمان تیر و هەمان کەوان

له جانێژەکە هاتمە خوارەوە
لەقەراغ ئاوەکەوە
بە دیار بۆقەکانەوە وەستام
ئەوانیش بۆ رێزگرتن لە هاتنم
بوونە بەردی بنگۆم و
تۆزێ لە قیڕەیان وەستان
بۆ تاوێ سەیریان کردم
کە زانییان ئەمانێك نییە لای ئینسان
بازیان دایەوە ناو ئاو و تەنها مامەوە
خەمبارتر
لە گەڵای زەردو وەریوی ناو دارستان

چەند حەسوودی بە بژی ئەو ئەسپە ئەبەم
کە با بە ناویا ئەسووڕێ و
حیلە ئەبەخشێ بە خوێنیا
چەند حەسوودی بە باڵی ئەو مراوییە ئەبەم
کە با لە ناویا ئەخەوێ و
فڕین ئەبەخشێ بە ڕۆحیا
چەند حەسوودی بەو تەوارە سپییە ئەبەم
کە لە شەوی تاریك و توونی قەترانی
زمانی ئاگری گرتووە و
کەوتۆتە سەمای ئازادیی و جاویدانیی

ئێمە ژیانمان لە بیر کردووە
یەکێ بەدیار دیمەنی دەریاوە ئەوستێ
ئەوەی تر لە سەیری سەمایەکی باڵێ
ئەگەڕێتەوە بۆ ناخی خۆی
ئەویتر گۆرانی ئەچڕێ و ئەڵێ
خۆشەویستەکەم
بەیانی ئەچین بۆ کەناری کەنارییەکان
یا سبەی بە کۆمەڵ
ئەچین بۆ سەیری هاملێت
ئای ئێمە چەند لە ژیان بە دوور کەوتووینەتەوە؟
نا نا ئێمە ئەسڵەن ژیانمان لە بیرکردووە
ژیان لە کوێ ئێمە لە کوێ؟
هەتا تۆیش ئەی ژیان
ئێمەت لە بیر کردووە
ئەفسووس ژیانیان لە بیر ئێمە بردۆتەوە
کەی ئەگەڕێینەوە بۆ ژیان کەی؟

سروشت جوانیی پێ بەخشیوی
وەرە تۆش دڵت ببەخشە من
منیش خۆم ئەبەخشم بە کانی
کانییش خۆی ئەبەخشێتە جۆبارێ
جۆباریش خۆی ئەبەخشێتە ڕووبارێ
ڕووباریش خۆی ئەبەخشێ بە دەریا
دەریاش خۆی ئەبەخشێ بە زەریا
ئا بەمجۆرە هەتا ماوین هەڵئەڕژێین
بەرەو هەموو سەر زەوییەك ئەچینەوە
دواجار تێکەڵی
هەموو زەڕڕەیەکی ئەم وجودە ئەبینەوە

كە ئەدوێی وشەكانت ئەبن بە قەند
لەدەمی چیا ئەتوێنەوە
جۆبارەكان پڕ لە شەهدی هەنگوین ئەبن
پیتەكان ئەبن بە مرواری
لەناو دڵی تاریكیی ئەدرەوشێنەوە
كە جوانییت تاوێر هەڵوەرێنێ
ئەبێ حاڵی دڵم چۆن بێت
تۆ هەمیشە بدوێ
تا جیهان سەرنخوون نەبێ
گورگی برسی لە سووڕی ژیان بەرنەبێ

کە گەڕامەوە تازە پەڕەسێلکە
چیلکەیان بۆ لانە ئەکێشایەوە
تازە دوا باران موژدەی گیای ئەدا بە زەویی
تازە ئاگر لە ئاگردان ئەکرایەوە
هاوارم کرد لێرە خۆرەتاو چەند گەشە
کەس وەڵامی نەدایەوە
زانیم نیشتیمان چۆل بووە
کاسەی ژیان پڕ خۆڵ بووە

بازنەیەک ئەکێشم تۆ لە ناویای
بازنەیەکی تر وێنا ئەکەم تۆ لە ناویای
دوانی تر ، دەیانی تر، سەدانی تر
بەڵام ئاخ تۆ هەر لە ناویای
بازنەی یەکەم ئەکەمەوە تۆ ون ئەبی
بازنەی دووەم ئەکەمەوە
وەك بەفر ئەتوێیتەوە
هی سێیەم ئەکەمەوە لە دەستم ڕائەکەی
من ئەبێ چەندین بازنەی تر بکەمەوە
تا دەستم لە تۆ گیر ببێ
ئەی ئەفسوونترین بازنەی بوون

کە چوویتەوە بۆ دارستان
لەبیر نەکەی تەرمی سپیی درەختەکان
ببیتەوە بۆ گۆڕستان

تاریکی وەك مارێکی ڕەش
خۆی لە تەنهاییم لوولئەدا
بیرم لە تۆ ئەکردەوە
تۆ وەك نوورو ئەستێرە بووی
ئەڕژایتە ناو دەروونمەوە
لەناو تەمتومان و زریان
تۆ وەکو تیشك و سێبەر بووی
قاسەی تاریکیت ئەشکاند
ئەی شاباڵی هەنگاو و هێز
ئەی پۆڵابەندو مەتەرێز
بەبزەی تۆ ئەستەم و سەختیم ئەگریاند

نە کتێبی هەموو رۆژێ
بچمەوە ناو ڕەوەزی وشەکانت
نە ڕووباری خۆم لە ئاوی پیرۆزت بشۆمەوە
نە چیمەنی
دەست لە ملی لکە گیاکانی تۆ بکەم
نە خەونی سپێدان سەرم
خامۆش بکەی
نە پەنجەرەی بەسەر دونیاما بڕوانی
لێم مەشارەوە ئەی شیعر ئەی ئانجیلۆ
وەک با وەک تەزوو
وەک چیا لە من جودای
وا ڕووم لە ئاسمانان ئەکەم
لەقاپیت ئەپاڕێمەوە
گەورەم بۆت ئەنوشتێمەوە
چونکە ئەزانم
تۆ ئاسکێکی دڵی ئەفسانەی

لەدوور دوورەوە
سەیری خۆم ئەکەم
چۆن گڕی تەمەن
یەك یەك ڕۆژەکانم دائەگیرسێنێ

شیعر هەموو ڕەشی دونیا سپیی ئەکا
شیعر ئاوی سوێری دەریا شیرین ئەکا
لەکەی قینی دڵی مرۆڤ ئەشواتەوە
مرۆڤ لەسەر پێ ڕائەگرێ
مردوو زیندوو ئەکاتەوە
بێزاری سەر ئەم زەمینە
لەبیر وجوود ئەباتەوە

من كە زرێی شیعرم پۆشی
بۆ ئەوە بوو شمشێری زەمەن نەمبڕێ
بەڵام زرێی شیعر هێند گران بوو
لەنیوەی ڕێگە خستمی
باری دژواری شیعر بوو
نەمریی پێدام
بە هەمان شمشێر کوشتمی

له دەرگای باکوورەوە بۆ لات دێم
تۆ دەرگای باشوور دائەخەی
بە سەر شوورەکانەوە بۆ لات دێم
تۆ شوورەکان بڵند ئەکەی
لە ژێر زەوییەوە بۆ لات دێم
تۆ دەرگای ئاسمان دائەخەی
بە ئاسمانەوە بۆ لات دێم
تۆ دەرگای زەوی دائەخەی
تۆ هەر دەرگاکان دائەخەی
منیش هەر کلیل دروست ئەکەم
ئێستا دڵی تۆ پڕە لە دەرگای داخراو
ماڵەکەی منیش پڕە لە کلیل

سەدانساڵ
شەڕی ژیانم کرد نەکوژرام
بۆ ساتێ کەوتمە ناو جەنگی تۆوە
شمشێری ئاوینت پەلیدام

چوومەوە ناو قەڵا دێرینەکان
خۆم شاردەوە
نە پەنجەرەیان هەبوو نە دەرگا
نەچرپەیێ ئەو ڕۆحەم بخاتە سەما
بیرم هاتەوە نەمزانی
بۆ هەر شوێنێ بچم وای لە دڵما

کۆتربازەکە قەفەزی کۆترەکانی شکاند
کۆترە سپیی و ڕەشەکانی ئازاد کرد
گەڕایەوە مەیدانی کۆتران
کۆترەکانی خۆی دۆزییەوە
لە ناو قەفەزێکی ترا ئەفرۆشران
کۆترەکانی خۆی کڕییەوە
هەمدیس بەرەڵای ئاسمانی کردن
بۆ بەیانی لە قەفەسیانی بینییەوە
جارێکیدی ئازادی کردن
خۆی بووە دیلی ناو قەفەس هەتا مردن

زمان بە شەوقەوە تۆ ئەدۆزێتەوە
ئەم شەوقە هاواری دڵێکە
دڵێ لە قووڕی وەهم
ئەم وەهمە پڕە لە وێنەی جاویدانیی
کە سەراپا بۆ من خوڵقاوە
ئەم خوڵقانە سەرەتای پیتی جوانییە
ئەو جوانییەی دەستی
بە خوێنی شیعر سوورە

گەرەکمە دوور بکەومەوە دوور
بۆ دوورترین دەریاچە و چۆم
بۆ شوێنێ دەنگێکی لێنێ
هەر بۆ ئەوەی تەنیا جاری بگەم بە خۆم
گوێ بدەمە لەرەی خوێنم
تۆزێ لای دڵی ماندووم دانیشم
سەربردەی خۆی بگێڕێتەوە

ماسیگرە عەرەبەکە زمانی دەریا ئەزانێ
قسە لەگەڵ ماسی ئەکا
لە بەیانییەوە تا ئێوارە ماسییان ئەگرێ
بەرەلایان ئەکاتەوە
دوا جار قرشێ قووتیئەدا

مەیفرۆش به تاقی تەنیا
لە ناو شووشەو قاپ و پەیمانەدا وەستا
شەڵاڵی چریکە و ئاوازی
مەیخۆرەکان بوو بوو
بیری کردەوە کە ئەو
چ بەهایێ ئەبەخشێ بەو خەڵکانە
بەهایێ
مایەی مەستبوونی ئینسانە

کەرێکی سپیی

لە پاوانێکی کەسکا ئەلەوەڕێ
لە کۆلێکی ڕەشا ئاو ئەخواتەوە
پیاوێکی جۆڕەنگ ڕێشمەی ئەگرێ
سوورە ژنێ سەیری ئەکا
کەرێکی سپیی بە ئاوازێکی خەمگین
گۆرانیی خۆی ئەچڕی
تووشی نۆستالگیا بووە

خۆشنووسەکە دڵی ئەلەرزێ
هەناسەی سوارە
ئەو ڕستانەی ئەینەخشێنێ
وەك شمشێری دەستی دۆڕاوەکان خوارە
خۆشنووسەکە هەموو جوانییەکانی نووسی
ئێستا باوەڕی نەماوە
دیلی تەنها trووسکەیەکی چاوە

ئەمەوێ بە شمشێرێکی شکاو
بە خوودەیەکی کون کون و
بە زرێ پۆشێکی ڕزیو
بە سواری ئەسپێکی کەرەندی تەپیو
بە لەشکرێکی هەزاران جار
لە شەبەیخوونی شەڕی تۆدا بەزیو
دیسان خۆم تەیار کەمەوە
دووبارە بۆ شەڕی جوانییەکانت بێمەوە
تا لە هێرشێکی ناگەهانی
هەموو تابۆکان ببەزێنم
تەواوی جەستەت داگیرکەم
لە ئاسێترین ئەشکەوتی مەملەکەتی تۆ
بارەگای خۆم بکەمەوە
گومەزەکانت بکەم بە مەزار
ئیمپراتۆرییەتی ئەوینم دامەزرێنم

ئەمشەو ئەمەوێ بە سەر پشتی قەڵەمێ
کەوتوو لە ئەزموونی بەکالۆریای ئەوین
جوانییەکانت لە قۆناغی ڕامانگیری
بگوازمەوە بۆ قۆناغی دامەنگیری
بە سەرپشتی بەلەمێکی شکاو
دەریای خرۆشاوی جەستەت تەی بکەم
تەلار تەلار، سەنگەر سەنگەر، داگیرت کەم
گرد بە گردی سینەت بگەوزێنم
ناچارت کەم
بورجی ئیفلی پڕ خوێنم کاڵ کەیتەوە
ئاوی جاویدانییم هەڵمژی
لە هەڵمەتێکی کت و پڕ
شمشێری پۆڵاییم زەلیل کەی
غروری خۆت ببەیتەوە
هەیبەتم شل و خاو کەیتەوە

ئێستە جامی ئەیوبم پڕ بووە
شووشەی تەماشام شکاوە
تەونی لێکدانەوەم پچڕاوە
هیچ قەڵایێ
هیچ فیلێ
هیچ سەربازێکم نەماوە
تەخت و تاراج بەسەر سەری
ئەو مەلیکە خەمگینەیاندا ڕماوە
چواردەوری شەترەنج پڕ بووە
لە تەرم و خوێن
جووڵەکانت هێندە سووك و گورچك بڕ بوون
جگە لە هەڵکردنی ئاڵای سپیی
هیچ چارەیێ بۆ شەبەیخوونی
لەشکری تاروماری من نەماوە

جامی بێداریم وورد و خاش بووە
ئەسپیی هێمنیم شکاوە
دەمەوێ خۆم و لەشکرێ هەناسەی خێرا
خۆم و کۆمەڵێ خورپەی بریندار
خۆم و قەڵاو فیلەکانم کۆکەمەوە
لە لێدوانێکی ڕۆژنامەنووسیدا
باسی شکستەکانی خۆم بکە
لە هەوڵی داگیرکردنی تۆ
نهێنی بورجە سەختەکانی
سەر سینەت ئاشکراکەم
کە بێ قۆشەن و بێ لەشکر
چۆن دەرونێکی بەزیویان
لە ناو لەشکری مندا چاند
ئابلۆقەیان تارومار کردم
شمشێرەکەی منیان شکاند

لەبەر ئەوەی هێندە حەزم لە دەریایە
هێندە حەزم لە لێوار و لە سەمایە
لەبەر ئەوەی هێندە حەزم لەچیمەن و
لە ڕوومەتی گوڵە گەنم و لە گەڵایە
هێندە حەزم
لە باران و خوڕەی ئاو و لە چیایە
بۆیە جگە لەو شتانە
من پێم وایە هەرچی تەختی پاشاو شایە
چی تەلاری هەزار قات و هەرچی شاژنی دنیایە
هەر هەموویان لە بەر چاوم
دەنگی تیژی ڕەشەبایە
ئای چەند گوناهم خودایە

له سەر چەند بەفرێكی چوارگۆشەییم نووسی
تۆ منت خۆشدەوێ ، بەڵام لە توانەوە ئەترسی
چونكە ئەزانی خۆشەویستی
جگە لە توانەوە شتێكی تر نییە
تۆش بە قەڵەمێكی بەستەڵەك
لە سەر چەند پەڵە ئاگرێكی هەمیشەییت نووسی
تۆ منت خۆش ئەوێ ، بەڵام لە سووتان ئەترسی
چونكە ئەزانی خۆشەویستی
جگە لە سووتان شتێكی تر نییە
قەڵەمی من لە ئاگرستان هاتووە
قەڵەمی تۆ لە بەفرستان
ئەوینی تۆ توانەوەیە و
ئەوینی من سووتان
من بەو قەڵەمە كتێبی ئاگر ئەنووسمەوە
تۆش بەو قەڵەمە كتێبی ئاو ئەخوێنییەوە
كتێبی من پشكۆیە و ئەگەشێتەوە
كتێبی تۆش شەپۆلان ئەبەشێتەوە

له هەموو کتێبێ
که یەکەم ووشەی لێئەچنم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
نایەمەوە ناو ماڵی تۆ
له هەموو ڕووبارێ
که شەپۆلێکی داگیر ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکیدی نایەمەوە کەناری تۆ
له هەموو چیمەنێک
لکە گیایەکی بۆن ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکیدی
نایەمەوە ناو سەوزاییت
له هەموو خەونێکا
که وێنەیەکت ڕاڤە ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
ناچمەوە ناو تەیمانی شەو
له هەموو پەنجەریەیێ کە شنەیەکت ڕاو ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی نایەمەوە ناو شوشەکەت
بەڵام کاتێ یەک دوو قەترە
له شەرابی ئەوینی تۆ ئەخۆمەوە
ئەڵێم بۆ ئەبەد ناچمەوە

كە پێکەوەین لە ژێر پارچە
ئاسمانێکی ئەم دونیایە
سەر زەویی پڕ لە ئاو ئەبێ
گیا لەسەر تاشە بەردەکان شین ئەبێ
ڕووبار نەرم نەرم ئەڕوا
زەمەن ئەبێتە فڕفڕۆك
ڕۆژهەڵدێت و لەچرکەیەك ئاوا ئەبێ
ڕەوەزەکان هەموو ئەبن بە مەیخانە
ساقی نوقمی سەما ئەبێ
شەرابی سوور ئەخورێتەوە
زمانی قسە نامینێ
تای ئەوین جێی ئەگرێتەوە
کە پێکەوەین

تووشی زۆر ئاگری هار بووم و نەسووتام
تووشی زۆر لافاوی دژوار بووم و نەخنکام
ڕەشەبای زۆر بە تین لە درەختی ڕۆحم ئاڵاوە
بەڵام هەر نەشکام
خەنجەری ژەهراوی زمانی زۆر کەسان
لە پشتم چەقیوەو نەڕمام
بەڵام تۆ نە گڕی بمسووتێنی
نە لافاوی بمخنکێنی
نە ڕەشەبای بەسەرما هەڵبکەی
نە ژەهری تا ژەهراویمکەی
کەچی بە ئەوینت سووتام و هەم خنکام
بە شمشێری تیژی فیراقت
کەوتم و هەم شکام

ئەڵێی بازی نووری هەڵداوە
لەسەری خۆی نیشتۆتەوە
وەها نوقمی درەوشانەوە بووە
جیاوازی لەگەڵ خۆر نەماوە
چۆن بێم بۆ لات
کە هەردوو چاوم
لەبەر تیشکی تۆ گیراوە
چۆن باوەشت پیا بکەم
نزیکت ببمەوە ئەسووتێم
تازە لەگەڵ خۆر تێکەوتووم
جگە لە سووتان هیچ بوارێکم نەماوە

بۆن و بەرامەی تۆ نەبێ
کوا نیشتیمان ئەناسمەوە
شوێنپێیکانی تۆ نەبێ
کوا بە ڕێگا ئەکەومەوە
ڕێگاکانت پڕ کردووە لە ئاو
جێپەنجەکانی تۆ نەبێ
هیچ کتێبێ ناناسمەوە
کتێبەکانت پڕ لە ئاگر کردووە

هەتا هەتا من شەیدای ئەبەدییەتم
ئەبەدییەتیش کلیلێکە
لە ناو قوفڵی مەحاڵ ژەنگی هەڵێناوە
قوفڵیش دیلی دەرگای هات و نەهاتە
دەرگاش بەندی چواچێوەیەکی پۆڵایە
پۆڵاش لەناو کورەی گڕی جوانیی تۆدایە
تۆش وەکو ئەندێشەو ڕامان
کە بۆلات دێم تۆ ئەگەیتە تاقی ئاسمان
من شەیدای ئەبەدییەتم